

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis
 Leidžiama kas Pėntędėia
 Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
 Suvienytose Valstijose \$1.50
 Kitose Viešpatystėse \$2.00
 „T E V Y N Ė“
 307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“
 Published Every Friday
 By the Lithuanian Alliance of America
 P. Jurgeliūtė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
 In the United States \$1.50
 To Foreign Countries \$2.00
 „T E V Y N Ė“
 307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

No. 8

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y. Vasario (February) 23, 1923.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875.

Vol. XIV

Klaipėda Pripažinta Lietuvai Lenkai Puola Lietuvą

Reguliarė Lenkijos Kariuomenė Įsiveržė į Lietuvos Teritoriją.

IVYKO MUŠIAI — DAUG NUKAUTŲ IR SUŽEISTŲ.

KLAIPĖDA PRIPAŽINTA LIETUVAI.

Paryžius, vasario 16 d. (Associated Press). — Šian dien santarvės ambasadorių Taryba pripažino Lietuvai Klaipėdos kraštą, kuris buvo atskirtas nuo Vokietijos ir nuo pat karo užbaigos buvo laikomas santarvės jurisdikcijoje.

Ambasadorių Taryba buvo painformuota, kad naujoji provizioninė valdžia, vadovaujama p. Gailiaus, kurią pripažino santarvės autoritetai, jau tapo įgyvendinta. Tromet ambasadorių taryba nutarė Klaipėdą pavesti Lietuvos suverenumui. Ambasadorių pranešime pareiškama:

„Santarvės vyriausybės pastatytos sąlygos tapo išpildytos, todėl ambasadorių taryba šį rytą pasiūlymą, kad Lietuvos suverenumui tam tikromis sąlygomis, butent kraštui turi būti suteikta autonomija ir turi būti sudaryta organizacija jurų ir upių susisiekimui ir sudaryta uosto valdžia, kad tuo būdu patenkinus lietuviškų ir lenkiškų apygardų reikalus, kuriems Klaipėda yra natūraliu išėjimu į jūras.“

Klaipėdos kraštas turi apie 2,800 kvadratinų kilometrų ir apie 150,000 gyventojų.

LENKAI PUOLA LIETUVĄ.

Vasario 15 d. pasirodė Amerikos spaudoje žinių iš Vilniaus ir Varšvos, kad lenkai tą dieną pradėjo okupuoti Tautų Sąjungos nutarimu Lenkijai paskirtą neutralės zonos dalį ir kad teko susiremti su lietuvių partizanais pirmą žingsnį žengiant ir nei vienoje vietoje lenkai neužėmė neutralės zonos be kovų. Vienok vėliaus atėjusios žinios iš Paryžiaus praneša visai ką kitą, negu Varšava garsina. Štai tas pranešimas sutrumpintoje formoje:

Paryžius, vasario 18 d. (Associated Press). — Lenkų kariuomenė įsibrovė Lietuvon ir užpuolė Lietuvos kariuomenę, kaip pranešama iš Kauno Lietuvos atstovybei Paryžiuje. Pranešime vasario 18 d. iš Kauno sekama pareiškama:

„Visų rusių reguliarė Lenkijos kariuomenė, okupavus neutralinę zoną Varėnos apylinkėje, įsibrovė į Lietuvos teritoriją ir užpuolė

valdžios susisiekimą su Rytų Prūsais.

Tą pačią dieną atėjusi žinia iš Varšvos skelbia, kad beužimant lenkams jiems paskirtą dalį neutralės juostos pirmiausiai sutiko partizanų pasipriešinimą, o dar bar esą jau ir reguliarė Lietuvos kariuomenė dalyvauja tame pasipriešinime.

Vienok Varšvos žinioms negalima tikėti, nes iš praeities žinome kaip puikiai Varšava moka meluoti.

KALTIMA LIETUVĄ.

Paryžius, vasario 19 d. (Associated Press). — Pranešimai iš Varšvos skelbia, kad tęsiasi koncentravimas Lietuvos kariuomenės į Vilniaus pusę, kas reiškia, kad rengiamasi prie tokio paties žygio, kokis atlikta Klaipėdos krašte. Lietuvos kariuomenė, gelbstint artilerijai, puolė lenkus arti Varenos. Tarpe šios kariuomenės yra nemaža prūsų — lietuvių laisvanorių, pasamdųjų rezervų dalių papildymui.

Lietuvos atstovybė Paryžiuje tikrina, kad lenkai netik užėmė jiems skirtą neutralės zonos dalį, bet įsibrovė net į Lietuvos pusę, pasiekdami tikrosios Lietuvos teritorijos, naudodami visų rusių kariuomenę, kas priešais Tautų Sąjungos Tarybos nutarimui, nes sulig to nutarimo ši zona turi pasilikti neutralė militarių operacijų žvilgsniui.

Francijos oficialiuose rateliuose reiškama tokio išpuščio, kad lietuviai vykina savo grumojimus, padarytus Sąjungos Taryboje, kad jie priešinsis Lenkijos okupavimui neutralės zonos. Lietuva turi kariuomenės apie 50,000.

Premieras Poincare, kalbėdamas parlamento užsienio reikalų komisijos susirinkime, nupiešė Klaipėdos padėtį, kaip labai rimtą. Lietuviai yra nepatenkinti ambasadorių konferencijos nutarimu ir todėl kariška dvasia viešpataujanti Kaune.

Londonas, vasario 19 d. (Associated Press). — Čionai oficialiuose rateliuose manoma, kad Lietuvos kaltinimas įsiveržime į Lietuvos teritoriją Lenkijos kariuomenės yra padidintas. Yra pažymima, kad lenkai pareiškė savo nusistatymą išėiti iš jiems paskirtos neutralės zonos, jei nebus galima jos užimti be mušimų.

Varšava, vasario 19 d. (Associated Press). — Mušiai neutralinėje zonoje tarp Lietuvos ir Lenkijos įvyko kuomet lietuviai puolė lenkų policiją ir 10 jos narių nukovė ir 2 sužeidė. Tikrinama, kad Lenkija nedalyvauja militariuose žygiuose ir nesiranda nei vieno reguliarės armijos kareivio neutralinėje zonoje. Nauji lietuvių puolimai ant lenkų Lenkijai paskirtoje neit-

ralės zonos dalyje vėlą pasikartoja. Taipgi tikrinama, kad Lietuva mobilizavo 1922 metais paleistus iš kariuomenės vyrus.

PRIMIMAS LIETUVOS ATSTOVYBĖJE.

Vašingtonas, vasario 16

Įvairios Žinios

IŠ OKUPOUOTOS VOKIETIJOS.

Augantis neramumas grumoja galutinai sukilimu visoje okupuotoje Vokietijos dalyje. Francuzai išstatė savo kanuoles tokiuose pozicijose, kad galėtų nušluoti su kilimų centrus. Vokiečių boikotas prieš francuzus tęsiasi. Daugumoje vietų vokiečių milicija atakavo Francijos kareivius, todėl francuzai rengiasi nuginkluoti apie 10,000 vokiečių milicijos. Visi vokiečiai valdininkai yra baudžiami karo stovio bausmėmis, kurie tik priešinsis okupantų planams. Civiliams gyvenimojams yra labai didelis trukumas maisto, todėl maisto reikmenų kainos yra neapsakomai aukštos.

Francuzai kreipėsi į anglus, reikalaudami, kad pastarieji jiems pavestų visą geležinkelio liniją prie Cologne tilto okupacijos tikslais naudoti, vienok anglai atsiskė išpildyti francuzų reikalavimus. Pasiūlė francuzams perduoti, tik tai mažą dalį geležinkelio.

MIRTIES BAUSMĖ UŽ PARSIDAVIMĄ.

Pranešama iš Maskvos, kad Rusijos valdžia naudojanti net mirties bausmę tokiems valdininkams, kurie yra paperkami ir eidami savo pareigas pasiduoda kam nors ir savo autoritetu pridengia tokius dalykus, kurie priešingi šalies įstatymams. Jau 42 toki valdininkai nubausta mirties bausme ir viršiaus tūkstančio nubausta ilgų metų kalėjimu.

FRANCIJOS PASKOJA LENKIJOS MILITARIZMUL.

Francijos valdžiai rekomenduojant parlamentas nutarė 515 balsų prieš 68 su teik Lenkijai 400 mil. frančių paskolą militariniams reikalams. Didesnę dalį šios paskolos Lenkija gaus karo reikmenimis, už ką Lenkija vis naujus ir naujus savo gamtos turtus pveda Francijai. Už šią paskolą užstatė Lenkija savo kasyklas, aliejaus šaltiniai ir nemažą dalį miškų.

VOKIEČIAI KELIA SAVO MARKE.

Vokiečių valdžia norėdama sudaryti didesnių sunkenybių Ruhr apylinkės okupantams, pradėjo rupintis pakėlimu savo markės kurso. Ir reikia pripažinti, kad vokiečiams šitas sekasi,

— Lietuvos Atstovybė su rengė popietinę arbatą (priešmą), apsilankė Vice-Prezidentas, Kabineto nariai svetimų valstybių atstovai, išviso apie keturi šimtai svečių diplomatinio korpuso, oficialių ir visuomeninių sferų. (L. I. B.).

nes pereitą savaitę Vokietijos markės kursas dubeltavai pakilo, kuomet Francijos frankas tuo patim laikui žymiai nupigo. Vienok pranešama iš Berlyno, kad delei šito Vokietijos valdžios žygio tik viename Berlyne badauja apie pusę milijono biednuomenės.

DIDELĖ STOKA KURO.

Kuomet daugelyje vietų New Yorko valstijos gyven tojai šala delei kuro stokos, tuo patim kartu Amerikos kietųjų anglų neapsakoma daugybė gabenama į Kanadą. Vienok New Yorko valstijos atatinamas valdžios organas leido vietiniams kuro administratoriams konfiskuoti vežamas ir užsienį anglis, kuomet negalima jų kitu būdu gauti. Jau keliose vietose tokis anglių konfiskavimas įvyko.

SMULKIOS ŽINUTĖS.

— Anglijos liberalų grupės irgi reikalauja, kad būtų suaukta pasaulio ekonominė konferencija, kurioje būtų apsvarstyta ir Vokietijos kontribucijų klausimas.

— Iyvyko susirėmimas Brazilijos federalės kariuomenės su sukilėliais Rio Grande do Sul apylinkės. Valdžios nuostoliai — 200 užmuštų ir sužeistų.

— Rusijos užsienio reikalų komisaras Čičerinas tvirtina, kad greitu laiku nebus karo Europoje.

— Francijos angliakasių streikai plečiasi. Pereitą savaitę prisidėjo prie streikuojančių angliakasių dar apie 50,000 naujai išėjusių ir streiką angliakasių.

— Paskutinės statistikos tikrina, kad visame pasaulyje yra automobilių ir traktorių 14,622,161, iš kurių operuojama 500,000. Valst. 12,357,376, arba 84% viso pasaulio automobilių turi 500,000 naujai išėjusių ir streiką angliakasių.

— Komunistų centro pildomasis komitetas paskelbė, kad jau atsižadama pozeminio veikimo ir bus sudaryta atvira partija, kuri gelbės Amerikos darbininkų partijai.

— New Yorko valstijos demokratai pereitais gubernatorių rinkimais, žinoma sujungiant visų partijos kandidatų rinkimų kompaniją, išleido \$1,022,614 rinkimų agitacijai.

Kur Siųsti Klaipėdiečių Paramai Aukas

Nors vėliausios žinios praneša, kad Santarvės Ambasadorių Taryba pripažino Klaipėdos kraštą Lietuvai, vienok yra statomos tam tikros sąlygos, kurios sudaro nemažų komplikacijų galutinam šio klausimo išsprendimui ir todėl sunku pasakyti ar Lietuvos valdžia sutiks tas Santarvės statomas sąlygas išpildyti. Apart to, jei Klaipėdos klausimas ir būtų jau galutinai išspręstas, tai vis vien Klaipėdiečiams medžiaginė parama būtų reikalinga, o prieg tam Amerikos lietuviai jau yra surinkę nemažą aukų Klaipėdos kraštui sušelpiti ir dauguma klausinėja kur siųsti tas aukas, kad jos būtų sunaudotos tam tikslui, kam jos buvo renkamos.

Dauguma tas aukas siunčia Klaipėdon. Vienok, mūsų supratimu, daugeliu žvilgsnių nėra pilnai saugu aukos siųsti stačiai Klaipėdon. Dabar vėl tenka patirti, kad visuomenėje sklaidžiama ta mintis, kad aukas Klaipėdos krašto pagalbai amerikiečiai siųstų Lietuvos ministerio pirmininko, p. Galvanausko, vardu. Bet ir pastarasis patarimas nėra pilnai saugus ir pastorio. Nors mes nei trupučio neabejojame apie p. Galvanausko teisingumą ir esame tikri, kad jo vardu siųstos aukos pilnai pasiektų savo tikslo. Tačiau tuo patim kartu turime prisipažinti, kad visuomet esti sveikiau, kuomet aukos tokiems tikslams yra siunčiamos ne per valdžios ar atskirų valdininkų tarpininkystę. Visų pirma, p. Galvanauskas yra tik laikinai einančiu ministerio pirmininko pareigas, yra atsistatydinęs ir ligi šiol pastovaus ministerių kabineto Lietuva dar neturi. Taigi niekas negali užtikrinti, kad p. Galvanauskas bus ministeriu pirmininku ir naujai sudarytame kabinete, arba nors kitu kuriuo ministeriu. Apart to, jau amerikiečiai yra gerai pa-

mokinti praeities įvykiais, kuomet jie aukas siuntė atskirų asmenų vardais, kurie tuomet stovėjo valstybės vairo viršūnėse. Šiandien yra garsiai kalbama Lietuvos spaudoje, kaltinant tuos asmenis, kad jie tais aukas sunaudodo ne tiems tikslams, kuriems jos buvo skirtos.

Iš Lietuvos Laikraščiu

KLAIPĖDOS SANTARVĖS KOMISIJOJE.

Atstovo A. Smetonos įgaliojimams netinka. Komisijos pirmininkas p. Climechant sausio 26 d. pirmuoju pasikalbėjimu su A. Smetona pasakė, kad įgaliojimai negerai, nes turėjęs Lietuvą atstovauti prie Petisnė, bet ne prie Komisijos. A. Smetonai užprotestavus komisijos nariai pasitarę atitaisė savo netaktą ir įgaliojimus pripažino teisėtais.

Tada A. Smetona mandagiai paprašė, kad išvengus nesmagumų, duoti reikalavimus ir paklausimus raštu. Komisija su tuom irgi neno rėjo sutikti, nes ji esanti tardomąja komisija, o p. A. Smetona kaltinamasis. Kadangi A. Smetona su tokiu role nesutiko, tai komisija pagalios apsiėmė komuniuotis.

Ant galo tenka pridurti, kad šiandien Lietuva stovi arti naujo karo su Lenkija, kuomet pastaroji vykdo Tautų Sąjungos Tarybos nutarimą, užimdama jai paskirtą dalį neutralinės zonos. Jau ginkluotų susikirtimų buvo tarpe lenkų kariuomenės ir vietos gyventojų šaulių — jau yra ir aukų... Todėl galimas daiktas, kad tuo patim kartu praeis šelpiti netik Klaipėdiečius, bet ir neutralinės juostos gyventojus, kovojančius su Varšvos banditais. Ir tokiam atsitikime šitas visuomeninis komitetas naudos aukas to krašto pagalbai, kuriam tokią pagalbą bus labiau reikalinga. Taigi remdamiesi šiais motyvais, mes ir manome, kad Amerikos lietuviai geriausiai padarytų Klaipėdos pagalbai aukas siųsdami per aukščiau minėtą komitetą.

„TĖVYNĖ“

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. Vitaitis — Redaktorius.

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynėi“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuostatais. Netinkami spaudai raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

KRIKŠČIONIŠKOJI KOMEDIJA.

„Tėvynėje“ esame jau rašę, kad kr. demokratai savo tikslams atsiekti dažniausia pavartoja nesąžiningumo priemones. Musų tvirtinimas buvo teisingas. Tačiau kr. demokratų tarpe šis mūsų įrodymas sukėlė bruzdėjimą: girdi ką jie daro vis tatau ko įstatymai reikalauja daryti; jie rupinasi, kad įstatymai būtų saugojami; jie vieni tedirba valstybinį darbą ir tt. Mes gi, tam turėdami gyvų faktų, pasitenkime atsakę: kr. demokratai Steig. Seime turėję absoliutinę atstovų daugumą, leidę įstatymus, dabar tuos įstatymus patys uoliai laužo arba vengia juos vykdyti.

Liaudies suvedžiojimo dėlei, pastarame laike kr. demokratai skelbiasi, girdi jie vieni temoką valstybę tvarkyti; jiems vieniems terupi Lietuvos nepriklausomybės apsaugojimas; jie gudrios diplomatijos pagalba tarptautinėje arenoje Lietuvą pastatę stiprioje pozicijoje, žodžiu kas kraštui geriausia viskas atsiekti ta kr. demokratų uolumu. Gi visokio plauko socialistai tai esą sabotažininkai, valstybės pardavikai, dykai valstybės lėšas eikvoja ir tt. ir tt.

Kad kr. demokratai leidę įstatymus dabar patys juos laužo, nėra jokia paslaptis ir neužginčijamas faktas. Juk užtenka prisiminti Seimo rinkimo įstatymo 76 prg. „aiškinimus“ arba 1922 m. gruodžio mėn. 21 d. Valstybės Prezidento rinkimus ir jau turėsime gyvą dalyko atvaizdą, neginčijamą faktą. Pastarasis aktas pasauliui jau žinomas, tad smulkesnis jo nagrinėjimas nunai nebereikalingas. Tačiau šiuo atveju, mes vis gi skaitome reikalų konstantuoti du faktus: kr. demokratai išrinko ir paskelbė išrinktu Valstybės Prezidentu savo žmogų A. Stulginskį, gi valstiečiai liaudininkai ir kiti socialistai po Valst. Prezidento rinkimų oficialiai pareiškė, kad Valstybės Prezidentas Lietuvoje dar neišrinktas. Valstiečiai liaudininkai ir kiti socialistai savo pareiškimą pamatavo rimtais motyvais: jie nurodė, kad kr. demokratai rinkdami Valstybės Prezidentą sulaužė Valst. Konstitucijos 41 prg. Vadinasi, rinkimuose į Valstybės Prezidentus A. Stulginskis negavo absoliutinės balsų daugumos. Toks valstiečių liaudininkų pareiškimas kr. demokratams daug davatėjas klerikalų akim.

Seimo posėdyje ir buvo iškelta Seimo Prezidiumu patikėjimo klausimas. Šisai dalykas tapo išrištas teigiamai. O juk kitaip ir buti negalėjo, nes kr. demokratams šį kartą prisėjo balsuoti patiems už save, kitaip sakant save pasmerkti arba išteisinti. Dėja, tik čia apsilenkta su Seimo statuto reikalavimais. Vadinasi Seimo statuto laužymo pagalba aiškinta ar teisingai sulaužytas Valstybės Konstitucijos 41 prg. Mums baugu pranašauti kokių pasekmių Lietuvai atneš pastarasis kr. demokratų žygis, tačiau akyvaizdoje šių faktų, teisybės ir teisėtumo vardan, laikėme sau pareiga į tai atsiliepti ir dar kartą įspėti kr. demokratams, jog už visas kraštui sunkias pasekmes turės atsakyti, kurie valstybę pradžin bus atvedę. Šioje tau čia kovos sunkioje vtalandoje, bebūdėdami Lietuvos Nepriklausomybės sargyboje, esame priversti pakartoti, jog šis mūsų pareiškimas dar nepaskutinis. Istorija yra amžina, tat ir kr. demokratų darbai taps neišdildomi.

Domas Klaututis.
Kaunas, 1923 m.
sausio 16 d.

PERŽVALGA

Žydai stovi už sujungimą Klaipėdos su Lietuva. — Kuomet Lietuvos komunistai reikalauja, kad Klaipėda būtų grąžinta Vokietijai, arba nors pasilikta francuzų lenkų rankose by tik netektų Lietuvai, tuo patim laiku Lietuvos žydai, sulig „Liet. Žinių“ pranešimo, sekamai atsiliepa apie Klaipėdą:

„Lietuvos gyventojai — žydai, kaip miestų gyventojai, tam tikroje prasmėje dar labiau suinteresuoti Klaipėdos klausimu išrišimu, negu kiti gyventojai. Musų prekybos ir pramonės klestėjimas žymiu būdu priklauso nuo Klaipėdos likimo. Jei lenkai ir francuzai atstums mus nuo prigimto uosto, tai mes žydai nukentėsime ne tik dėl politinio mūsų valstybės nusilpnėjimo, bet dar labiau dėl ekonominio mūsų miestų nukritimo. Šį nusistatymą turi suprasti ir Klaipėdos gyventojai — žydai. Tikimės, jog politinis teisingumas ir ekonominiai reikalai paakins Klaipėdos žydus prieti prie ištikinimo, jog abiejų pusių interesai reikalauja tamprus abiejų kraštų — Lietuvos ir Klaipėdos — susilaudimo.

„Mes turime reikalauti prieš visą pasaulį, kad nutarimas būtų padarytas sulig abiejų kraštų noro ir entereisais, o ne sulig pašalinių Lenkijos ir Prancuzijos reikalais.“

Vadinasi, Lietuvos žydai gina savo valstybės reikalus ir interesus, kuomet lietuviai komunistai deda visų savo pastangų, kad Lietuvą sunaikintų ir kuo tik galima Lietuvos valstybei paakenkus.

„Gali išeiti iš proto. — Paskelbus Bostono didžiųjų amerikonių spaudai ir tai patvirtinus lietuvių spaudoje pranešimuose iš Klaipėdos krašto, kad amerikietis Antanas Ivaškevičius nemažai pasidarbavęs Klaipėdos krašto lietuvių sukilime, sudarė nemažą rupešnio klerikalinei spaudai. Ypač Bostono „Dar-kas“ tuomi begalo susirupino ir jei ko gero, tai vargšas dar gali net iš proto išeiti. Juk ne juokai, kuomet jo keikiamas „bedievis“ kaimynas yra giriamas už atliktą naudingą Lietuvai darbą!

Vienok „Dar-kas“ vis dar nenustoja vilties ir kiek tik įmanomas drabsbalsų daugumos. Toks valstiečių liaudininkų pareiškimas kr. demokratams daug davatėjas klerikalų akim. Seimo posėdyje ir buvo iškelta Seimo Prezidiumu patikėjimo klausimas. Šisai dalykas tapo išrištas teigiamai.

Klaipėdos kraštą, kurio gyventojai beveik išimtinai yra protestantai? Žinoma, yra sudaro pavojaus klerikalų viešpatavimui Lietuvoje, nes klaipėdiškiai atsistų į Lietuvos Seimą kelis ne klerikalus atstovus.

„Kalba patys nežino ką. — Chicagos „Vilnis“ pastebėdama tautininkų organizacijų silpnumą, savo pastabą baigia sekamai: „Visa laimė tautininkų, kad jie turi susiviję sau lizdą SLA. centre ir dažnai naudoja tą organizaciją savo politiniams tikslams. Kada jie nustos to lizdelio, jų įtaka Amerikos lietuvių visuomenėje visai puls, nors, tiesą pasakius, ji ir dabar mažytė.“

Šiuomi mes nemanome ginti tautininkų pozicijos — mums tik norisi pastebėti, kad ponai iš „Vilnies“ kalba patys nežino ką, kuomet jie tvirtina, kad SLA. Centre „susiviję lizdą tautininkai ir naudoja musų organizaciją savo politiniams tikslams“. Jei „Vilniai“ rūpėtų teisybė, tai ji šitaip nesakytų, nes ji negali įrodyti, kad musų organizaciją panaudoja savo tikslams kokia nors politinė partija. Kaslink „tautininkų lizdo“ SLA. Centre, tai mes tokių dalykų irgi nežinome. Mes žinome tik tiek, kad SLA. Centre dirba samdomi darbininkai, išskiriant SLA. Sekretorę visuotinu SLA. rėdaktorių Seimų renkamą, ir tų darbininkų niekas neklausinėja, kokių politinių ar religijinių ištikinimų jie yra.

Matyt „Vilnis“ apie visus žmones sprendžia sulig savęs. Ji mano, kaip jos kalibro partizantai negali žengti nei žingsnio be pasi-naudojimo savo partijai, tai ir visi kiti žmonės taip elgiasi. Klystate ponuliai taip manydami! Žinokite, kad lietuvių gyvenime dar yra ir tokių žmonių, kurie pajėgia atskirti bendrus visuomenės reikalus nuo siauro partijinio fanatizmo.

„Naujos provokacijos. — Amerikos klerikalų partijos oficialė įstaiga — Federacijos Sekretoriatas negali nei vienos eilutės parašyti be provokavimo kitų pažiūrų žmonių. Dabar vėl štai kokias melais paremtas provokacijas tas sekretoriatas skelbia klerikalineje spaudoje:

„Lietuvos „Laisvėje“ Nr. 237 skaitome, kad ten socialistai-liaudininkai pareikalavę priverstinį civilių šliubų, betikybinių mokyklų, atėmimo valstybinių teisių bažny-

čiai, konfiskavimo bažnyčių turtų ir pagaliau išbraukimo iš konstitucijos krikščioniškų žymių, ir kadangi klerikalų partijos su tais socialistų reikalavimais nesutiko, tad socialistai ir atsiskė dirbti išvien valstybės darba.“

Meluoja šitas nepraustburnis sekretoriatas ir nerausta. Tiesa, pažangieji St. Seimo nariai reikalavo, svarstant atatinamą įstatymą, kad Lietuvoje būtų įvesta ir civiliai šliubai, apart tikybinių, kaip ir kiekvienoje kulturingoje šalyje yra, tačiau apie priverstinus civilius šliubus jokios kalbos nebuvo ir niekas to nereikalavo. Taipgi svarstant Lietuvos konstituciją pažangieji atstovai reikalavo, kad bažnyčia būtų atskirta nuo valstybės ir mokykla nuo bažnyčios ir kad bažnyčių globon nebūtų pavesta tiek daug žemės, vieno tok nereiškia, kad jau buvo pasikėsinta „ant „krikščioniškų žymių konstitucijoje“. Kiekvienas demokratingas ir pažangus žmogus šituos principus pripažįsta. Pagaliau, šituos principus Amerika praktikuoja nuo pat savo susikurimo kaip nepriklausoma valstybė, ir todėl Amerikoje šiandien gyvenimas yra šimtą kartų šviesesnis, laisvesnis,

tvarkingesnis ir laimingesnis, negu Lietuvoje bus už šimto metų, jei ją ligi to valdys juodojo klerikalizmo apaštalai.

Kas liečiasi nesutarimo pažangiųjų partijų su klerikalais dirbti bendrai valstybės darbą, tai tas nesutarimas įvyko visai ne delto, kaip šitas nusimelavęs sekretoriatas tikrina. Nesutarimas įvyko delto, kad klerikalai laužo konstituciją ir įstatymus, kad jie reikalavo pasižadėjimo iš anksto, kad pažangiosios partijos nekritikuotų ir nereikštų nepasitikėjimo naujai sudarytam ministerių kabinetui, kurio priešakyje buvo statomas kun. Krupavičius, kaip ministeris pirmininkas, nežiurint kokiais darbais kabinetas nepasižymėtų. Žinoma, pažangieji žmonės negali toleruoti konstitucijos ir įstatymų laužimo ir negalėjo sutikti pasta tyt ministerių kabinetą aukščiau viso krašto atstovybės — Seimo, kurio kad ir žalingiausiai Lietuvos valstybės reikalams politikai niekas negalėtų ką nors sakyti. Tokių taisyklių nei vienoje pasaulio valstybėje nėra, todėl ir Lietuvos pažangieji žmonės ant to sutikti negalėjo ir todėl susitarimas neįvyko.

Bendri Įspūdžiai iš Lietuvos

Rašo V. K. Račkauskas.

I. LIETUVOS EKONOMINĖ PADĖTIS.

1920 m. pradžioje ir 1922 m. pabaigoje.

Tautos gyvenime, bendrai imant, dviejų metų tarpas nedaug tereškia. Bet Lietuvos gyvenime tas laikotarpis padarė tokių permainų, inėse gyveniman tiek naujo ir sveiko, kad priverstas esistebėtis tautos gaivumas, jos jėgomis, jos pasiryžimu gyveninti ir siekti progreso. Pažanga, kurią Lietuva parodė per pastaruosius dvejus metus, reiškia, kad Lietuva yra pilna energijos, kad jos gyvenimo nebeįėjus užloptinti išlaukinis priešas.

Man lemta buvo lankyti Lietuvą 1920 m. pradžioje (nuo vasario lygi gegužės mėnesio), kuomet musu kraštas tik buvo pradėjęs atkūsti iš po didelio karo, ir dabar, 1922 m. pabaigoje (nuo spalio lygi gruodžio pabaigos), t. y. ketvirtaisiais Lietuvos nepriklausomybės metais. Taigi tikiuosi galėsiu nušviesti (kad ir neišsemitinai) krašto ekonominę padėtį tuokart ir dabar, kad skaitytojas galėtų pats atsivaizduoti tas permainas, kurios Lietuvoje įvyko dviejų metų laikotarpyje.

Krašto Atsistatymo Žymės 1920 ir 1922 metais.

1920 metuose visoje Lietuvoje jautė didelį krašto nubiednėjimą. Gelžkeliai buvo kurenami malkomis, dažnai net popieriu prirengta medžiaga („papierholz“). Ir tie patys vaikščiojo la-bai nereguliariai. Taip, keilionei iš Virbalio į Kauną reikėjo nemažiau 6 valandų. Iš Kauno į Šiaulius reikėjo keliauti bent 12-18 valandų.

Ir tai vos po vieno traukinio ir parą tegalėjai turėti. Apie anglis traukiniams tuokart kalbos negalėjo būti. Lietuvos valdžia džiaugėsi, kad

nors malkų yra. Ir jų ne kartą pritrūkdavo. Budavo tokių atsitikimų, kad traukinys turėdavo sustoti kur pagiry, ir keleiviai eidojo giron traukiniui kuro ieškoti... Dabar to nėra. Dabar iš Virbalių per Kauną eina trys traukiniai kasdien (į Kauną keliaujį 3 valandas, iš Kauno į Šiaulius — 7 valandas), — vienas tiesioginis Paryžius, Berlynas, Virbalis, Kaunas, Joniškis, Ryga (dabar, rodos, atmainomas, francams užėmus Ruhro apielinkus Vokietijoje), du — Virbalis, Kaunas, Šiauliai, Mažeikiai, Klaipėda. Prie šiųdviejų yra prikabinami vagonai tiesioginio susisiekimo tarp Virbalio, Radviliškio, Panevėžio, Abelių. Dabar Lietuvos gelžkeliai yra apšildomi, kurenami nebe malkomis, bet anglimis, kurias Lietuva gauna iš Anglijos. Taigi susisiekimo žvilgsniu daug yra padaryta. Žinoma, negudrus būtų tas, kas tikėtųsi Lietuvoje taip tvarkingo ir greito susisiekimo, koks yra pvz. Vokietijoje, Amerikoje, ar kitose aukštai industrialėse šalyse. Lietuvoje dar, kol kas, to nereikia. Lietuvos žmonės nėra pratę skubintis. Žinoma yra, kad lėto būdo žemaitis, ir nedaug tegrėitesnis už jį aukštaitis neatsisakė dar prieš žodžio: „Paspėšiu, ne kur tenubėgsi“... Bet iš to, kas jau Lietuvoje atsiekta, galima spėti, kad auganti krašto pramonė ir prekyba pavers ir pačius krašto žmones labiau skubintis, daugiau aikvoti energijos kovoję už buvį.

Susisiekimo žvilgsniu, reikla pripažinti, nemaža gero padarė ir susisiekimas autobusais, kurį įvedė L. Prekybos Bendrovė (iš Bostono).

TAUTYBĖS PAMATAI

Rašo Pr. BAJORAS.

Kalba, pobūdžiai ir daina — tai trys svarbieji by tautos pamato dėsniai. Kad palaikius savo tautos gyvybę, kad išlaikius spaudimą kitų galingesnių aplinkybių, kulturingosios tautos stengiesi kodaugiau šių trijų pamatinių dėsnų prisi-laikyti. Tuo žvilgsniu jie steigia mokyklas, rengia paskaitas, pašvenčia laikraščiuose plačias skiltis.

Bet pas mus, lietuvius, apie tai mažai atsižvelgiama. Apie kalbą nėra kas jau nė sakyti. Ją užmiršo, arba net nesusipėjo išmokti, čia gimęs jaunimas. Jos pradeda drovėtis jau ir seniau atvykę Lietuvoje gimusieji, augusieji ir taip karštai savo šalį, kalbą ir jos pobūdžius mylėjusie lietuviai.

Gražūs lietuvių pobūdžiai ir daina ir gi tirpsta. Koncertuose dar galima išgirsti lietuviškų dainų, bet mažai jas dainuoja kur nors susirinkimuose. Maža dalalė čia augusių vaikinių ar mergaičių liudėsio ar pasismagėjimo valandoje užtrauks lietuvišką dainelę. Apie lietuviškus šokius ir žaidimus irgi jau užmiršta. Buvo laikai, kuomet jie buvo madoje pas mus amerikiečius. Bet dabar jau visai iš mados išėjo. Jei kuomet kokiam nors susirinkime ar baliuose ir užgriežiama lietuviškas šokis ar sužeidiama kokia nors žaismė, tai jaiame sukelia tikrai nesmagumo, o senieji ir gi bežiurėdami vaiposi.

Bet tai naturalis dalykas.

Gyvename tarpinimo katilė — Amerikoje.

Čia nyksta tautų pobūdžiai, nyksta jų gražiosios dainos, nyksta jos pačios.

Tai įtekmė galingesnių aplinkybių. Tai amerikoninimo galė. Sunku prieš ją pasilaikyti. Nes toj linkmėj veikiama mokyklose, paskaitose, specialiai surengtuose tautinimo va juose. Toj linkmėj dirbama net ir pabrikuose.

Bet kaip ten nebūtų, lietuviams reikėtų pasistengti prieš tą galybę pasilaikyti. Nes tauta, ar kurios nors tautos dalis, be tautiškuo, be savo pobūdžių, dainos — tai palaidas avių burys.

Kad pasilaikius priešais tautinimo įtekmę, musų patriotinių laikraščių bei darbuotojų pareiga yra kodaugiau toj linkmėj pasidarbuoti. Laikraščiams reikėtų palaikyti speciales skiltis, kur būtų šie trys tautybės pamatiniai dėsniai kuodaugiau gvildenama. Darbuotojai turėtų tvirti lietuvių mokyklas ir jas karštai palaikyti. Tose mokyklose reiktų pasistengti čia augęs jaunimas supažindinti su lietuvių kalba, dainomis, pobūdžiais, nepamirštant ir lietuvių kilnios praeties istorijos. Tėvų pareiga yra jei jau ne ko, tai nors kalbos savo vaikus išmokinti. Be kalbos, pobūdžių ir dainos by tauta yra žuvusi. Mums juos reikėtų kaip galint daugiau palaikyti.

Amerikoninimo šabloniškas obalsis: „Jei motina nori su savo vaiku susikalbėt, turi išmokti jo kalbą“, turėtų buti atverstas prie naturalaus musų priežodžio: „Kiekvienas vaikas turi savo motinos kalbą mokėti“. Nes kitaip, netrukus, Amerikos lietuviai išnyks kaip pavasario sniegas priešais skaidriai šviečiančią saulutę.

Palaikykim pamatinius tautingumo dėsnius!

Negalima pasakyti, kad enterpriza būtų buvusi naudojama ir pelninga sumanyto jams, — puolant kursui markės, kylant darbininkų algoms, dylant autobusams, korporacija neišvengiamai turėjo pakelti didelius nuostolius. Bet progreso atžvilgiu kraštui daug gero padaryta. Visur taip yra, kad pirmieji pionieriai dažniausia turi išeiti su nuostoliais, užtad vėliau kitiems kelias jau buna praskintas ir dirva išdirbta.

1920 metuose lankydamasis Lietuvoje visur matei karo paliktus griuvėsius. Gelžk. stotys daugely vietų buvo visiškai išgriautos, be stogų, be langų; kitur ir visai tinkamos pastogės nebuvo. Gana atsimiti stotis Virbalyje, kadir pačiame Kaune, Žeimiuose, Šiauliuose, Papilėje, Kuršėnuose, Mežeikiuose ir tt. Dabar to jau nėra. Apgriautosios stotys jau atremontuotos; kur jų visai nebuvo, dabar stovi dailūs trobėsiai. Miestuose tas pats. Štai, Šiauliuose 1920 metuose galėsiu skyrus Rekošo (kurį atpirieškoti Šiauliu ir tai nebutu jų suradęs. Papilės miestelio ir visiškai nebuvo kę, jau ruksta, jau dirba, likę. Taip pat ir kitose vietose. Dabar gi Šiauliai jau ir ieško krašto išdirbiniam atsisistato. Pačiame viduryje miesto, kur buvo anais metais dailūs Zubovo murai, kuriuose buvo Savičo sybė, daug kur dar yra ryškrautuvės, ir visoje toje apielinkėje, jau stovi dailus muros ir „stucco“ namai, dviem, trimis aukštai. Sty-

liaum mažosios Klaipėdos ir kitų Mažosios Lietuvos miestų trobėsias. Papilė taip pat atsistato. Ne vienas amerikietis, taip Šiauliuose, taip Papilėje ir kituose Lietuvos miestuose jau įsitaisė, namelius pasistatė, pamėgdžiodamas amerikoniškąjį stilyį, ir tokiu būdu inėna naujos kultūros į Lietuvą. Taip pat ir su dirbtuvėmis. 1920 metuose taip Kaune, kaip Šiauliuose, tuose dviejuose svarbiausiuose Lietuvos industrijos centruose, vietoje fabriku matei tikrai išgriautas sienas ir kaminus, šaukiančius, tarytum, atmonijimo... Taip buvo su Rekošo fabriku, su Tilmanso, Šuvalų, Šmidtų, Engelmano fabrikuais Kaune. Taip buvo su didžiausiu odų išdirbvės fabriku Frenkelio, su Nurosko ir Choronzickio fabrikuais Šiauliuose. Taip buvo ir daugelyje kitų vietų. Tai buvo skaudus Lietuvoje pakurį jų visai nebuvo, dabar stovi dailūs trobėsiai. Miestuose tas pats. Štai, Šiauliuose 1920 metuose galėsiu skyrus Rekošo (kurį atpirieškoti Šiauliu ir tai nebutu jų suradęs. Papilės miestelio ir visiškai nebuvo kę, jau ruksta, jau dirba, likę. Taip pat ir kitose vietose. Dabar gi Šiauliai jau ir ieško krašto išdirbiniam atsisistato. Pačiame viduryje miesto, kur buvo anais metais dailūs Zubovo murai, kuriuose buvo Savičo sybė, daug kur dar yra ryškrautuvės, ir visoje toje apielinkėje, jau stovi dailus muros ir „stucco“ namai, dviem, trimis aukštai. Sty-

krašto gyvenimas atsigau-
na. Statistinės žinios pa-
rodo, kad karo metų rusai
ir vokiečiai išgriovė Lietu-
voje (ukiuose, kaimuose)
52.350 budinkus. Iš to
skaičiaus dvarininkai atsta-
tė vos 5% (apie 2.600 bu-
dinkų), o smulkesnieji ūki-
ninkai jau atstatė arti 80%
(apie 42.000 budinkų). To-
liau — kalbant apie ūkių
inventorių — nereikia pa-
miršti, kad kraštą plėšė ir
rusai ir vokiečiai ir kiti.
Taip, rusų valdžia pačioje
karo pradžioje buvo rekvi-
zavusi Lietuvoje 27.000 ark-
lių; po jų atėjo vokiečiai.
Šitie rekviziciją pavarė
daug toliau. Jie rekvizavo
144.000 arklių ir beveik pu-
sę visų kitų naminių gyvu-
lių, k. t. karvių, avių, kiau-
lių. Taupus Lietuvos kaimie-
tis ir iš tos nelaimės jau
pradeda išbristi. Štai kaip
jo ūkio inventorius atsigau-
na:

- Buvo prieš karą:
- Arklių 451.000, raguočių 918.000, kiaulių 1.338.000, avių 1.152.000.
- Buvo 1919 metais:
- Arklių 280.000, raguočių 480.000, kiaulių 750.000, avių 806.000.
- Buvo 1921 metais:
- Arklių 370.000, raguočių 780.000, kiaulių 1.262.000, avių 1.036.000.

IŠ VILNIAUS KRAŠTO

(Nuo mūsų specialio korespondento).

Žmonių mulkinimas ir apgaudinėjimas.

Nuo amžių mūsų krašto žmonės pripratę prie viso-
kiausių vergijos priespaud-
dų, nemato ir šiandien lai-
mingesnės valandos. Išžiū-
ri dažnai į skurde pasken-
dusio kaimiečio vargus, į jo
apsėjimus ir abelnai į visą
jo dvasios psichologiją, ir
patsai nebežina kokią iš to
viso daryti išvadą...

Amžių vergija paliko jo
veide nuožmaus despotizmo
žymes. Rusai valdydami
apie pusantro šimto metų
neprileido kaimo liaudies
prie jokios tinkamesnės ap-
švietos. Nebuvo jokių mo-
kyklų, išskyrus „narodnas“,
kuriose užginta buvo kalbė-
tis savaiva kalba. Dažnai
kaimiečiai matydami, kad
dauguma pavabę tokiose
mokyklose, virsta tikromis
krašto ir gimtinės išgamo-
mis, velyjo matyti savo vai-
ką einant su botagu rankoje
paskui karvę, negu guzikuo-
ta krutine plėšiant žmones.
Bet to dar maža. Ponų žiau-
roji vergija, kurią vilko
liaudis, taip-gi paliko joje
neišdildomas kruvinųjų na-
gaikų žymes. Kentėjo mu-
sų bočiai ir prabočiai, mil-
dami sunkiausių vergijos
ir baudžiavos jungą, ir taip
įprato lenktis ir klausyti
kiekvieno „pono“, kad dar
ir dabar daugumas akiai to-
jo principo laikosi. Daugel
mokslo vyrų, garsių rašyto-
jų ir veikėjų, nenulstam
triusu daug padaro žmoni-
jai gero, bet labai maža da-
lis inteligentiškų asmenų
kreipia domėjį į nuskurdu-
sį ir tamsų pilkosios liau-
dies gyvenimą. Jina, toji
liaudis, kurios kruvinu
praktiku uždirbta duona
minta visi, yra visai užmir-
šta, apleista ir net... panie-
kinta. Sodietis, kuris neži-
no poilsio nė dieną, nė nak-
tį, o nuolat puslėtomis ran-

Šitoksai laipsniškas Lie-
tuvos ūkio atsigavimas liu-
dija, kad jo tarpimas ir plė-
timasis tikrai prasidėjo.
Įvedus naujus ūkio įran-
kius, kurių platinimu Lie-
tuvoje gyvai domisi NEMU
NO Bendrovė, Liet. Preky-
bos B-vė, ir kitos pirmaeilės
firmos, Lietuva turės duo-
nos netik sau, bet galės iš-
maitinti ne vieną milijoną
žmonių ir užsieniuse, kur
jos duona yra pageidauja-
ma.

Karo metu buvo daug iš-
naikinta įvairių pramonės
įstaigų. Tos įstaigos dau-
giausia perdirbinėjo ūkio
produktus. Apskaitluoja-
ma, kad iš visų pramonės
įstaigų Lietuvoje 90% užsi-
ma apdirbimu Lietuvos
ūkio ir girių produktų.
Taip prieš karą Lietuvoje
buvo 1.600 malunų, 3 mie-
lių fabrikai, 25 alaus bravo-
rai, 22 degtinės varyklos ir
tt. Vokiečiai karo metu vie-
nas dirbtuves uždarė, kitas
išdraskė. Po karo, 1921 m.
pabaigoje Lietuvoje veikė
(jau atstatytosios) 1 mielių
dirbtuvė, 9 alaus bravorai,
8 degtinės pilstytuvės ir va-
ryklos, 1.500 malunai, 1.920
lentų piovoklos, 3 degtukų
dirbtuvės, 8 popieriaus dirb-
tuvės, 37 dirbtuvės medžiui
apdirbinėti.

(Daugiau bus).

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS

PENKIŲ METŲ SUKAKTUVĖS.

Kelk broli santauti, jau švinta lauke,
Be pertraukos dirbti, skubėkim drauge!
Tėvynė mus šaukia, Tėvynės vargai...
Be atvangos dirbti, sustokim drauge!

KĖKŠTAS.

Praeitą savaitę sukako lygiai penki metai Lietuvos Tau-
tos nepriklausomybės — šventėm, 16 d. vasario. Su koku
entuziazmu esti apvaikščiojama tokios pat nepriklausomybės
šventė čion Amerikoje — 4 d. liepos, rodos nereikalauju aiš-
kinti, nes nuo mažiausio iki seniausio ta diena esti atjaučia-
ma vienokiu ar kitokiu budu. Vienur daromos didelės mani-
festacijos gatvėmis, kitur rengiamos viešos prkalbos parkuo-
se ir daržuose. Tai vėl šaudymai, sprogimai eksploduojančių
medegų, laidymas rekietai oran, vakaro metui prisiartinus.
Suvienytose Valstijose toks entuziazmas pasilaiko jau per šim-
tą keturesdešimt septynis metus, reiškia per tris gentarktes.
Ar mes, lietuviai, mokėsime palaikyti tokį patriotizmą savose
miniose? Lietuvoje gal but ilgiau pasilikta ta šventė minių
tarpe, nes tenai yra įvesta tikra šventė; tą dieną darbininkas
yra paliuosuotas nuo darbo, tad jei tik valdžia panorės palaik-
yti tą dieną patriotiška švente, nesurišta su religija, tai dar-
bininkai lauks tos dienos su pasilgimu.

Čion, Amerikoje, šiuosmet nebesigirdėjo didelio prisiren-
gimo. Kur, nekur didesnėse lietuvių kolonijose neva buvo
rengiamasi. Laikraščiuose nebesimatė visuomenės prirengimo
paraginių prie atžymėjimo tos šventės, nors mes ir turime
čion politines organizacijas, kaip antai: Amerikos Lietuvių
Tautinė Sandara, R. K. Federacija, Lietuvių Socialistų Sąjuna
ir kt. ir šiaip lokalių įvairių įvairiausiai tautiškais var-
dais organizacijų, kluibų, bet didelio prisirengimo prie pami-
nėjimo sukaktuvių penkių metų Lietuvos Tautos Nepriklau-
somybės šventės nebesigirdėjo. Rodos, kad tos visos organiza-
cijos jau yra atlikusios visus darbus, koki yra reikalingi mūsų
tautos dvasios pakėlimui. Jei kur kas ir parašė kokią korespon-
denciją ar straipsnelį laikraščiuose, tai menkai kas domės į tai
kreipė, visiškai rodos negirdi mūsų dainiaus Kėkšto atsiliepi-
mo: „Kelk broli, santauti, jau švinta lauke“. O dabar, kuomet
eina derybos delei mūsų sostinės Vilniaus likimo, kuomet
lietuvių varu varomi apleisti savo teritoriją Klaipėdą, mes,
amerikiečiai tylime. Ar galimas daigtas, kad mes, tie lietu-
viai, kurie turime daugiau žodžio, spaudos ir susirinkimų lais-
vės, o tokiaime momente turėtumėm tylėti? Mes nuo pat ka-
rės pradžios netylėjome, tuom laik nemokėdami kaip orientuo-
tis, nesuprasdami kokiais keliais eidami galime pagelbėti mu-
sų Tėvynės išliuosavimui, šokome politiniu darban ir broliams
sų pastangos nebeužėjo veltui. Pagelbėjome mūsų troliams
Lietuvoje toj sunkioj kovoj. O šiandien jau ir mes patys įgi-
jom daug daugiau politinio supratimo, galime daug greičiau
susiorientuoti, susieiti ir pakelti savo balsą. Kodel jau dabar
mus turėtų laikyti prislėgusi antipatija, visiems mūsų pirmiau
dirbtiesiems darbam? Ar delto kad mums, amerikiečiams, ne-
vienam teko apsilviti Lietuvos nukeliamus, kad tenai dabar
vieši tokia valdžia, kuri yra kiaurai persigėrusi senų Rusijos
tradicijų? Kad tenai dar vieši lenkų kvalos puikybės pasipu-
tiom dvasia pas valdininkus? Ne, broliai! Mes čion, Ameriko-
je, dirbusieji tautos išliuosavimo dirvoje, neprivalome rankas
nuleisti, nes tyliėjimo protestu, mes Lietuvoje lenkystės sėk-
los neišrausime, neprashalinsime rusifikacijos, neperkeisime
tvarkos raštinėse, krasose, neįvesime geresnės sistemos ant
gelžkelių. Tyliėjimu neprashalinsime klerikalų lenkbernių iš-
vadovaujamų vietų. Darbo ir darbo reikia! „Kelk broli san-
tauti, jau švinta lauke!“

Nuo laiko kada įsikūrė Amerikoje Lietuvos Valdžios įstaig-
a, tai mes amerikiečiai atsidavėm tai Lietuvos Atstovybei,
taip sakant, su dušia ir kunu — Lietuvos Atstovybė viską at-
liks. Mes džiaugėmės šiaip taip, sulaukę tos valandos, kada
gavome taip vadinamą galvą. Bet čion mūsų pačių klaida;
pilnai atsiduoti valdžios įstaigai yra negalima! Juk pati At-
stovybė yra dalis valdžios, neturi galimybės neigi noro pati
save kritikuoti. Atpenč, ji turi apginti valdžią ir pati save
ar tai už apsilėidimus, ar už netakingus žygius. Imkime do-
mėn kad ir paskutinę politinę konferenciją, buvusią New York-
e, pabaigoje 1920 m.; jei butumem palikę Lietuvos Atstovybę
nuošaliai, užtikrinu, kad Amerikos lietuviai būtų suradę kelius
susiaritinimui visų sriovių į vieną bendrą kokią nors organizaci-
ją, kuri varde visų Amerikos lietuvių galėtų tarti žodį ten,
kur tokio visuomenės balso reikalinga.

Jei mes Amerikos lietuviai turėtumėm tokią organizaciją,
kuri dabotų lietuvių tautos reikalus, kuri pridabotų ir mūsų
valdžios ir Atstovybės politinius žygius ir tartų savo žodį, tai
tokiaime momente, kaip dabar, kuomet mūsų tautos dalis pasid-
rąsinę išvijo iš savo teritorijos neprashytus neva alijantų sve-
čius — Francuzus, jau būtų sukurtę visuose kampuose ir pa-
davę pagalbos ranką kaip moraliai taip ir medžiaginai. O da-
bar kuomi amerikiečiai atsižymėjome? Ar mūsų Atstovybė su-
kurė mummyse tą ugnį, ant kurios mes taip daug pasitikėjimo
sudėjome. Pagaliau politiniu žvilgsniu žiurint, Atstovybė to
negali daryti, būtų politinė paklauda ir negalima Atstovybės
kaltinti. Anglų laikraščiai, per intrygus lenkų ir francuzų,
pilni šmeižtų, melagysčių. Ar Vašingtone Atstovybės veda-
masai Biuras tinkamai reaguoją priešais dedamas nesąmonin-
gas nuodemes ant lietuvių ir net ant tos pačios Lietuvos val-
džios? Pusiaur valdiškas informacijų biuras negali į tai atsa-
kinėti.

Taigi broliai amerikiečiai, — atsiminkime kad valdžia ir
žmonės, tai yra dvi skirtingos jėgos. Jeigu žmonės nori tu-
rėti balsą, turi būti susioriginavę. Kur valdžia negali atlikti
darbo, ten pačios minios per savo sukoncentruotas jėga priva-
lo pakelti savo balsą.

Ir dabar dar viskas butų tvarkoje, jei politinės organiza-
cijos būtų savo vietose, kad būtų ant sargybos mūsų visuome-
nės reikalų. Juk greitai galėtų pasiekti minias per savo kuopy
tarpininkystę.

S. E. VITAITIS

Gyvenimo Dumble.

(Tąsa).

Išsaukus teisėjui mūsų bylą, kunigo
advokatas atsisotja ir išdidžiai pareiškia:
— Jusų mylista! Kad palengvinus
teismui veikiau šitą svarbią bylą išspręsti,
tai skundėjas nors ir sirgdamas pribuvo
teisman.

Teisėjas nieko į tai neatsakė, tik nežy-
miai nusišypsojo.

— Reiškia abi pusi yra pilnai prisie-
ngusios prie šios bylos negrinėjimo? —
pagaliau klausia teisėjas.

— Taip! — atsako abudu advokatai.

Po to prasidėjo rinkimas prisiekusių-
jų teisėjų. Pirmiausiai teismo sekretorius
tam tikru lioterijos traukimo budu surinko
dvyliką teisėjų. Tuomet mano advokatas
peržiūrėjęs išrinktųjų teisėjų surašą, net
septynis jų pašalino ir jų vieton tuo pat
budu teismo sekretorius išrinko kitus.
Apie į keturias vietas net po kelis kartus
vis šalino ir rinko naujus. Kuomet mano
advokatas surinko visus sau patinkamus
teisėjus, tuomet paima surašą kunigo ad-
vokatas ir pašalina visus mano advokato
naujai pasirinktus teisėjus ir jų vieton iš-
renka naujus. Po to mano adv. tą patį pa-
darė ir taip vis šalino viens po kitam ne-
patinkamus teisėjus. Kadangi teisėjai ren-
kami iš ne didelio skaitliaus — tik iš sep-
tyniadesimt dviejų tam tikslui sukviestų
piliečių, tad ne vienam jų teko net po kelis
kartus atsisėsti į prisiekusiųjų teisėjų vie-
tą ir vėl buti iš jos pašalintu.

Bežiurėdamas į šitoki, kaip man išro-
dė bereikalingai, advokatų žaislą, maniau,
kad jie niekuomet nesurinks abiem pusėm
priimtinių teisėjų. Pagaliau, baigianties
posėdžiui, matomai abiem advokatam nubo-
dus tuo žaisti, abudu sutiko ant surinktų
teisėjų.

Teismo sekretoriui paskelbus, kad pri-
siekusieji teisėjai jau surinkti, teisėjas pa-
reiškė:

— Šiuomi baigiamas šis posėdis ligi
ryt dienos devintos valandos ryto!

Vėla sustoja visa teismo salė ir teisė-
jas pakilęs išeina.

Antrytojaus prasidėjus teismui, skun-
dėjo advokatas pirmutinį pašaukia kuni-
giuką.

— Malonėk Tamsta teismui paaiškinti,
kaip užpuolikas Jurgis Kanapė Tamstą
užpuolė ir žvėriškai primušė — neva rei-
kalauja jo paties advokatas.

— Tą vakarą, apie dešimtą valandą,
buvau pašauktas pas ligonį, — pradeda
nedrąsiai kunigiukas, — vienok nuvyęs į
tą vietą, kur man buvo nurodyta sergančio
parapijono namai, radau tik tuščią plečių.
Supratęs, kad esu niekšo prigautas, nieko
blogo neprijausdamas grįžau arčiausiu ke-
liu namo. Praeinant man pro Jurgio Ka-
napės namus, staiga iššoko iš jo namų prie-
angio tulas vyras, kuris be jokio žodžio
kierio man per galvą su kuo tokiu kietu.

Vienok tas smugis manęs nepakierio ir aš
suspėjau išsitraukti revolverį ir iššoviau
du kartu. Nežinau ar užpuolikiui patai-
kiau ar ne, tik žinau, kad toje valandoje
krito naujas smugis man į galvą ir aš jau
daugiau nieko nebeatmenu... Išbudau lyg
iš gilaus miego gydytojo Cuting namuose
ir tik pajutęs neapsakomą skausmą galvo-
je ir gerklėje, pamaži prisiminiau, kad bu-
vau užpultas. Tai viskas, ką aš galiu pasa-
kyti apie tą užpuolimą.

— Kurio laiku Tamsta atgavai sąmo-
nę? — klausia jo paties advokatas.

— Negaliu pasakyti — tai sužinosite
iš gydytojo. Žinau tik tiek, kad saulė
švietė į kambario langą.

— Ar Tamsta nepažinai to žmogaus,
kuris kvietė Tamstą pas ligonį?

— Buvau kviestas telefonu.

— Ar negalėtum kunige pasakyti, ke-
no buvo balsas, kuris Tamstą kvietė pas li-
gonį?

— Balsas buvo lyg pažįstamas...

— Ar nemanote, kad buvo Jurgio Ka-
napės balsas?

— Galimas daiktas, kad buvo jo bal-
sas, vienok tikrai negalėčiau pasakyti.

— Vadinas, Tamsta buvai išsauktas
iš namų pas nesamą ligonį ir vėliaus užpul-
tas.

— Taip...

— Aš užbaigiau savo klausinėjimą —
pareiškia kunigo advokatas.

Tuomet pakyla mano advokatas ir pra-
deda kunigiuką klausinėti:

— Tamsta sakiai, kad buvai išsauk-
tas iš namų pas nesamą ligonį ir užpultas?

— Taip ir buvo.

— Ar Tamsta niekuomet neklausai, kas
šaukia pas ligonį?

— Visuomet klausiu.

— O šiuo kartu ar klausiai?

— Neklausiau...

— Kodel neklausiai?

— Užmiršiau.

— Ar Tamsta visuomet klausai, kas
šaukiasi kunigo?

— Taip, visuomet.

— O šiuo kartu ar klausiai, kas šau-
kiasi kunigo?

— Nekl... klausiau! — užrausta kuni-
giukas.

— Kokį ligonio vardą ir antrašą pada-
vė šaukėjias?

Kunigiukas tyli ir neramiai dairoisi.

— Dabar nebeatmenu — reikėtų pa-
žiūrėti į užrašus — atsakė po ilgos pauzos.

— Ar Tamsta vedi užrašus kada ir pas
kokį ligonį esi šaukiamas?

— Taip, vedu.

— Ar negalėtai Tamsta atnešti tuos
užrašus ir teisma, kad teismas galėtų persi-
tikrinti, ar tikrai tą dieną buvai šaukiamas
pas nežinomą ligonį?

Kunigiukas tyli ir nejučiomis klausia
savo advokato akimis ką jisai turi daryti.
Advokatas pakartoja savo klausimą. Tuomet
kunigiukas supykęs atsako:

— Jokis kunigas neturi teisės išpažin-
ties dalykų kam nors aiškinti!

— Niekas Tamstos išpažinties paslap-
čių nei neklausia. Juk Tamsta į tuos užra-
šus ligonijų nuodemių nerašai?

Nusišypso dauguma prisiekusiųjų tei-
sėjų ir publiką pajudina šypsos vilnis.
Tuomi užgautas kunigiukas išdidžiai atsa-
ko:

— Į tokį kvailą klausimą nematau rei-
kalo atsakinėti!

— Ne Tamstos reikalas spręsti, kuris
klausimas yra kvailas, o kuris ne! — pas-
tebi rimtai teisėjas. — Tamstos pareiga
tik atsakinėti į klausimus.

Kunigiukas užrausta ir neramiai pasi-
judina. Advokatas vėla pakartoja savo
klausimą.

— Žinoma, nerašau! — pagaliau atsa-
ko piktai.

— Tai kodel negali tų užrašų parodyti
teismui?

— Musų tikybos taisyklės neleidžia...

— Ar Tamstai butinai reikėjo grįžti
pro Jurgio Kanapės namus?

— Man buvo arčiausias kelias į namus.

— O jeigu butum grįžęs kitu arčiausiu
keliu, kiek ilgiau butum užtrukęs?

— Apie penkias minutes.

— Kuriuo tikslu Jurgis Kanapė Tam-
stą užpuolė?

— Nežinau...

— Ar manai, kad jis apiplėšimo tikslu
Tamstą užpuolė?

— Nemanau, kad jis būtų plėšikas.

Greičiausiai keršto tikslu mane užpuolė.

— Už ką jis Tamstai galėjo keršinti?

— Aš jį keletą kartų iškeikiau, kaippo
bedievių vadą.

— Kur Tamsta jį iškeikiai?

— Bažnyčioje.

— Iš ambonos?

— Taip...

— Kuriuo tikslu Tamsta jį keikiai?

Kunigiukas tyli ir neramiai žiuri į sa-
vo advokatą. Pastarasis susiraukia ir ne-
žymiai pakrato galva. Mano advokatas
pakartoja klausimą. Tuomet pakyla kuni-
giuko gnyėjas ir kreipiasi į teisėją:

— Jusų mylista! Aš protestuoju
prieš tokius klausimus, kurie neturi nieko
bendro su šios bylos nagrinėjimu!

— Aš dar negirdėjau tokio klausimo,
kuris neturėtų nieko bendro su šios bylos
nagrinėjimu — atsako ramiai teisėjas.

Mano advokatas vėla pakartoja savo
klausimą, į kurį kunigiukas mikčiodamas
atsako:

— Tai mat... aš norėjau... apsaugoti ki-
tus katalikus...

— Nuo ko apsaugoti?

— Nuo bedievybės! — susigriebia ku-
nigiukas.

— O ką Tamsta skaitai bedievių?

— Tokį žmogų, kuris neina bažnyčion,
neklauso kunigų ir nepildo tikinčio žmo-
gaus pareigų.

(Daugiau bus)

SLA. Auksinis Konkursas

SLA. YRA PRAKIL- NAUSIA IR NAUDIN- GIAUSIA ORGANI- ZACIJA.

Gailius, kad kaip nesėkmingai atvykęs į Ameriką ir ne galėjęs giliau apsipažinti su čionykščių lietuvių gyvenimu, negali tiksliai atsakyti į paduotus „Tėvynės“ redakcijos klausimus.

Vienok džiaugiuos ta proga, kad galiausiai išreiškiu apie Susiv. Lietuvių Amerikoje bendrai savo nuomonę. Yra tai, beabejonės, viena iš prakiliusių ir naudingiausių lietuvių organizacijų Amerikoje, kuri neša didžiausią naudą netik savo nariams, bet dažnai atsineina ir svarbius Tėvynės reikalus — kaip laikė savo Seimui taip ir atskirų savo kuopų darbuotojė.

Tą turėdamas omeny linkiu SLA. kuogeriausios klotes ir pasisekimo visuose darbuose, o ypačingai vykdamant Susivienijimui Auksinio Konkursu vaju.

A. Žmuidzinavičius.

SLA. NAUDINGA IR REIKALINGA OR- GANIZACIJA.

1. Kiek aš pamenu SLA. organizaciją, tai lietuvių gyvenime yra daug gero nuveikusi. Yra nemažai suteikiusi savo nariams ir nenariams ne vien medžiaginius pašalpos, bet rūpinosi skleidimu apšvietos ir kitokiais savo tautos reikalais. Išleidinėjo knygas, laikraštį, šelpė moksleivius. Taipgi darbovosi ir už Lietuvos išliuosavimą ir tt. Per daugelį metų prieš šios organizacijos spietis visi laisvesni ir apšvietesni žmonės. Juk tai buvo pirmutinė Amerikos lietuvių laisvausia ir pažiaugiausia organizacija. Da bartinis SLA. yra tokia pat progresyvi organizacija, kokia ji buvo per daugelį metų ankščiau. Tik dabar jau kur kas turtingesnė, didesnė ir visais atžvilgiais yra geriau, tobuliau sutvarkyta. Todėl mano nuomone, SLA. yra lietuviams ir naudingas, reikalingas ir vertėtų kiekvienam lietuviui prie jo priklausyti.

2. Kadangi mes, lietuviai, apsigyvenusieji šioje šalyje, didžiama esame darbo žmonės, ir daugumas iš mūsų pelnome sau pragyvenimą dirbdami sunkiuose ir pavojinguose darbuose, kur kas va landa garbisa mums pavojus tapti sužeistu, netekti sveikatos arba ir gyvasties o valstybė, pakol kas dar nesirūpina darbo žmonių patekusių nelaimėn reikalais, tai savitarpinės pašalpos, apdraudus ir labdarybės organizacijos, tokios kaip SLA., yra šiandien dar butinai mums reikalingos. SLA. yra ir tuomi naudingas, kad prie jo gali priklausyti abiejų lyčių žmonės: vyrai ir moterys ir maži vaikai. Galima apsidrausti ir visą savo šeimyną. Savo tautos organizacijoje priklausydamas, gali savo prigimta kalba kada tik reikia susikalbėti, susirašyti ir tt. Ir kur tik lietuvių būrelis apsigyvena, galima kuopa įsisteigti, nes kone kiekvienoje Jungtinių Valstijų valstijoje SLA. čarte-

ris yra užregistruotas. Visur galima kuopas tvirti ir nelaimėi pasitakius tapti sušelptu. SLA. dar ir tuomi yra naudingas, kad yra pažangi ir bepartvyška organizacija. Čia gali priklausyti ir socialistai, republikonai, demokratai, komunistai, laisvamaniai, liuteronai, katalikai — bile tik esi lietuvis. Šioje organizacijoje niekas jokios diktatūros — vieny išitiktinimui žmonės prieš kitokius negali ir neturi praktikuoti.

3. Naudą iš SLA. Amerikos lietuviai, apturi kelerio pą. Nelaimėi atsitikus, arba susirgus gauna pašalpą. Numirus — pomirtinę. Ap laikydami organą „Tėvynė“ vedamą pažangioje dvasioje, kad ir didžiausi tinginiai prie skaitymo, o visgi neiškenčia ir kaip kada paėme pavarto, pažiuri ir paskaito, kas šitam „popieri“ yra parašyta. Paskaitę sykį, kitą ir potam įpranta prie skaitymo. O kada žmogus įpranta skaityti savo organizacijos organą, tąsyk užsiprenumeruoja jau ir daugiau laikraščių. Ir taip laikui bėgant beskaitydamas laikraščius, patampa suvisai kitokiu žmogumi, nes prieš jo akis atsidarau naujas pasaulis. Lankydamiesi į susirinkimus išmoksta žmoniškumo, geresnio apsi-
ėjimo ir tt.

4. Patraukimui didesnio skaitliaus narių, prie SLA. yra geras užmanymas kon-
datoriams dovanas. Bet tie organizatoriai, prirašinėda eijos spietis visi laisvesni ir apšvietesni žmonės. Juk tai buvo pirmutinė Amerikos lietuvių laisvausia ir pažiaugiausia organizacija. Da bartinis SLA. yra tokia pat progresyvi organizacija, kokia ji buvo per daugelį metų ankščiau. Tik dabar jau kur kas turtingesnė, didesnė ir visais atžvilgiais yra geriau, tobuliau sutvarkyta. Todėl mano nuomone, SLA. yra lietuviams ir naudingas, reikalingas ir vertėtų kiekvienam lietuviui prie jo priklausyti.

5. Kadangi mes, lietuviai, apsigyvenusieji šioje šalyje, didžiama esame darbo žmonės, ir daugumas iš mūsų pelnome sau pragyvenimą dirbdami sunkiuose ir pavojinguose darbuose, kur kas va landa garbisa mums pavojus tapti sužeistu, netekti sveikatos arba ir gyvasties o valstybė, pakol kas dar nesirūpina darbo žmonių patekusių nelaimėn reikalais, tai savitarpinės pašalpos, apdraudus ir labdarybės organizacijos, tokios kaip SLA., yra šiandien dar butinai mums reikalingos. SLA. yra ir tuomi naudingas, kad prie jo gali priklausyti abiejų lyčių žmonės: vyrai ir moterys ir maži vaikai. Galima apsidrausti ir visą savo šeimyną. Savo tautos organizacijoje priklausydamas, gali savo prigimta kalba kada tik reikia susikalbėti, susirašyti ir tt. Ir kur tik lietuvių būrelis apsigyvena, galima kuopa įsisteigti, nes kone kiekvienoje Jungtinių Valstijų valstijoje SLA. čarte-

Konkursu Darbuotojų Pareiskimai

— Malonėkite mane įregistruoti Auksinį Konkursą, nes ir aš stoju, kad laimėjus nors kiek aukso — rašo 79 kp. org. Simas Jakučionis iš Inkerman, Pa. — Jau pradžia turiu prirašę 4 naujus narius, o toliaus stengsiuos prirašyti kuodaugiau siai!

— Savu laiku jau Tamstoms pranešiau, jog ir aš stoju Auksinį Konkursą kaip SLA. 77 kp. organizatorius — rašo S. J. Petrauskas iš Rockford

III. — Dabar, manau, bus neprošalį pabrėžti, jog su pirmu mėnesiu padariau įžangą į Auksinį Konkursą su 9 naujais nariais ir jau turiu kitus tris pilnai priruošę sekamam susirinkimui. Well, kaip ten nebutų, bet mes, rockfordiečiai, taip lengvai nepasiduosioms — mėginisim progresuoti pilnoje plotmėje!

Ištikrųjų gražią įžangą broliu Petrauskas padarė. Jei ir toliaus taip progresuosite, tai nėra mažiausios abejonės, kad „pilnoje plotmėje“ nuprogresuosite prie pirmos dovanos.

— Turiu pasigirti, kad pradėjau Auksinį Konkursą padariau — rašo 212 kp. org. Antanas Pakšys iš Kenosha, Wis. — Nors tai mažai, bet ateinantį mėnesį padirbėsiu smarkiau ir tikiuosi gauti daugiau naujų narių. Žinoma, imsi truputį laiko ir reikės gerokai padirbėti kolei dasivarysiu ligi šimtinės, vienok neabejojau, kad gausiu pirmą dovaną.

Suprantama, kad reikia padirbėti norint pirmą dovaną laimėti, vienok jei broli Pakšys neabejoja delei pirmos dovanos, tai mes pilnai jam tikime, kad jisai jos pasieks.

— Šiuomi pranešiu, kad kuopa mane išrinko dalyvauti Auksiniam Konkurse — rašo 113 kp. senas veteranas darbuotojas J. F. Makoveckas iš Thompsonville, Conn. — Maniau šiais metais pasiluosuoti nuo visų kuopos darbų ir štai vėl naują darbą užvertė, ir dar kokį darbą! Bet negalėjau jokiu būdu atsakyti — turėjau apsiimti. Vienok delei daugybės privatinų reikalų, nežinau kiek aš laimėsiu naujų narių. Bet gal pasiseks nekuriuos konkurso darbuotojus pralenti, skaitant proporcingaiškai mūsų kolonijos neskaitytą lietuvių būrelį.

Bereikalingai išskalbinėja broliu Makoveckas, nes Auksiniam Konkurse niekas jokių porcijų nežiuri. Kiek kas prirašo naujų narių — tokią ir dovaną gauna. Vienok mes žinodami brolio Makovecko darbuotumą, nei kiek neabejojame, kad jisai laimės nemažą šmotą aukso.

— Malonėkite užregistruoti ir mane į Auksinį Konkursą, nes mane kuopa oficialiai pasikyrė dalyvauti konkurse — rašo 274 kp. sekr. Jurgis Glaveckas iš Spring Valley, Ill. — Stengsiuos padaryti gero kiek tik galėdamas.

Jei tik broliu Glaveckas stengsis, tai nėra mažiausios abejonės, kad jisai padarys gero ir SLA., ir naujai prisirašantiems nariams, ir sau. Besistengiant viskas galima padaryti.

— Malonėkite ir mano vardą įrašyti į Auksinio Konkursu knygas, nes kuopa išrinko mane organizatorium dalyvauti konkurse — rašo 153 kp. org. Tamas Valunas iš DuBois, Pa. — Jau porą naujų narių turiu ir pasižadu dirbti iš visų jėgų, kad nors 4 dovaną laimėčiau.

Dirbant iš visų jėgų galima pirmą dovaną laimėti, todėl nėra nei reikalo kalbėti apie 4 dovaną, kuri stuboje besėdint pati gali ateiti. Vienok mes suprantame brolio Viluno „skymą“ — jisai pasižada ketvirtai dovanai, o užbaigoje konkurso žiūrėk o užbaigoje konkurso žiūrėk o užbaigoje pirmos dovanos! Jisai turbūt nori supykinti S. L. A. išdindinką, kuomet tam reikės mainyti brolio Viluno dovaną.

— Malonėkite ir mane užregistruoti į Auksinį Konkursą — rašo 115 kp. pirm. Juozas Kundrota iš Wilkes-Barre, Pa. Praėjo sausio mėnesis ir niekas iš mūsų kuopos neužsiregistravo į Auksinį konkursą, todėl aš matydamas, kad negalima praleisti neatšiliepus darbu tokią naudingą ir svarbų SLA. Pild. Tarybos sumanymą, ypač

tolioje kolonijoje kaip Wilkes Barre, tai aš pradėjau darbuotis su pirma diena vasario ir per tris dienas prirašiau 13 naujų narių, todėl kuopos susirinkime vasario 4 d. mane pasikyrė kuopos organizatorium dalyvauti Auksiniam Konkurse. Todėl šiuomi pasižadu darbuotis kiek šim galėdamas ir manau laimėti pirmą dovaną, o jau antrą tai tikrai! Malonėkite prisijusti 87 aplikacijas, nes jau tik tiek trūksta ligi šimtinės. Apart tų 13 prirašytų narių dar turiu 15 pasižadėjusių, kuriuos irgi gavau per tas tris dienas, tik neturėdamas daugiau aplikacijų negalėjau jų prirašyti. Todėl meldžiu kuogeriausiaisi siųsti aplikacijas!

Su Kundrotais nėra juokų! Gerai atmename tuos laikus, kuomet vienas Kundrota pataptai „lietuvišku liutu“ virto druska šampionu. Dabar vėl

mesu broliu Kundrota rengiasi SLA. Auksinio Konkursu šampionu patapti. Juk prirašyti po 28 narius į 3 dien. nebile kas įstengs — tam reikia nemenko vyro. Valio broli Kundrotai!

— Malonėkite ir mane įtraukti į Auksinio Konkursu knygas — rašo 245 kp. org. B. Deržanauskas iš Newark, N. J. — Jau pradėjau darbuotis ir 5 naujus narius prirašiau ir esu tikras, kad toliaus prirašysiu daugiau naujų narių. Manau, kad Newarko lonioj man bus lengva dasivaryti ligi šimtinės, nes čionai yra gera dirva, tik reikia darbuotis.

Mes nei trupučio neabejojame, kad broliu Deržanauskas dasivarys ligi šimtinės, nes jei tokioj kolonijoj kaip Newarkas, nebutų laimėta pirma dovaną, tai kam dar Auksinis Konkursu toliu šampionu. Dabar vėl

S. L. A. REIKALAI

NEĮVYKDOMI SIEKINIAI.

Išteigimas Prieglaudos Namu arba senelių ir nesugalėjusių narių pensijoms teikti fondas, man rodosi, kad šitie abu užmanymai yra neįvykdomi SLA.

Jeigu mes turėtume savo organizacijoje nors 200,000-300,000 narių, beabejonės, kad galėtume išteigti ir užlaikyti Prieglaudos Namą. Bet dabar keliolika tukstančių narių, manyti apie tokią įstaigą, kurios išteigimas ir užlaikymas kainuotų šimtus tukstančių dolerių, tai nesąmonė ir mislyti. O senelių ir nesugalėjusių fondas — dar keblesnis. Jeigu pačios didžiulės Valstybės negali išteigti tokių fondų savo seneliams, tai ką čia ir kalbėti, kad keli tukstančiai narių ins išteigs ir užlaikys pensijų fondą ir mokės pensijas. Tai yra tiesiog utopiškas užmanymas!

V. Černauskas.

IS SLA. KUOPŲ DARBUOTĖS.

295 kp., Granville, Ill. Sausio 7 d. kuopos susirinkime, kuris buvo metinis susirinkimas, tarpe kitko nutarta paaukoti SLA. Našių ir Našlaičių Fondui 5 dol. ir Lietuvos našlaičių sušelpimui 5 dol., nes šiame susirinkime atsilankė užtektinai narių.

Reikia pažymėti, kad mūsų kuopos nariai neskaitytą langų kuopos susirinkimus. Jei skaitytiau lankytųsi į susirinkimus, tai būtų galima ir daugiau naudingų darbų nuveikti kaip patiemis nariams, taip ir SLA. labui.

P. Juozapavičius — rašt.

245 kp., Newark, N. J. Laikytame kuopos susirinkime vasario 2 d. aptarius kuopos reikalus kilo klausimas reikale mūsų kuopos viršininkų, kurie nelanko kuopos susirinkimų. Apsvarsčius tą klausimą nutarta pasiųsti tokiems viršininkams ultimatumą, reikalaujant, kad visi kuopos viršininkai atsilankytų ant sekamo kuopos susirinkimo, kuris įvyks kovo 2 d. O kurie neatsilankys, tai bus pašalinti iš užimamų kuopos valdyboje vietų.

Tokio apsilėidimo ilgiaus toleruoti negalima ir jis turi išnykti iš mūsų tarpo. Nesa jei viršininkai nesilanko į susirinkimus, tai ko norėti nuo eilinių kuopos narių ir kaip galima reikalauti, kad pastarieji lankytų

susirinkimus. Tokis apsilėidimas turi išnykti iš mūsų tarpo ir visi kai vienas turime stoti darban, o tuomet padarysime naudos ir kuopai ir visai organizacijai.

B. Deržanauskas — sekr.

202 kp., Portland, Ore.

Vasario 4 d. įvyko kuopos metinis susirinkimas, kuriame, manėm, gausime naujų narių, bet kaip pasirodė, tai ir tie patys senieji nariai į susirinkimą neatsilankė, kad neturėjome iško nei kuopos valdybos išrinkti — turėjome pasilikti — ta pati senoji valdyba: pirm. — M. Jonikaitis, fin. rašt. — J. P. Gritė ir kt.

Portlando lietuvių dideli fanatikai. Kaip davatka laukia dangaus, taip jie laukia visavietinės revoliucijos ir sako, kam tos organizacijos reikalingos, nes revoliucijai įvykus bus darbininkų valdžia ir viskas bus panaikintan. Biedni darbininkai bus valdžios globojami geriau, negu dabar kapitalistų šeimynos. Džiaugiasi, kad Rusijoje dabar darbininkams geriausias gyvenimas ir giriasi, kad gauna laiškus iš Rusijos kuriuose rašoma, kad visko turi ir bado nemato. Bet kaip paprašai, tai padarytų tokį laišką, tai atsako: „Prie savęs neturiu — švo geris paėmė“. Kiti sako draugams atidavę paskaityti. Bega lo sukvalinti ir sufanatizuoti žmoneliai, nes kiti laikraščiai, apart Rusijos organų, neskaityti. Bijosi net į rankas paimti kitokį laikraštį taip lygiai kaip davatka kunigo įbauginta pragaru. Tokiose aplinkybėse negalima nieko veikti nei SLA. kuopai.

Jonas P. Gritė — rašt.

57 kp., Worcester, Mass. Šį sezoną SLA. 57 kuopa buvo visiškai užsnudus iki šiam laikui. Dabar, pabadžius jai ir pšonę, ji pradeda bust ir vėl veikt.

Apie mėnesis laiko atgal, buvo surengti fėrai knygyno naujai, bet buvo taip silpnai išgarsinti ir pastaitė toksai prastas oras, kad jokių pasekmių iš to nebuvo.

Mėginta antru atvėju rengti fėrus. Šį kartą, pasidaravus komisijai uoliai, fėrai rengti vasario 8. 9 ir 10 perėjo „over the top“. Žmonių buvo pilnutėlė sveitinė kiekvieną vakarą. O pinigėlių liks milžiniškos kruvos.

Kreditą reikia atiduot Worcesterio smarkuoliui, P. A. Dėdnyui, nes viskas vyksta jo pastangomis. Jis taip smarkiai dirba, kad sunku sumatyt jo judėjimas. Bet iš atlikto darbo yra kuo gerėtis.

Trumpeje ateityje SLA. 57 kuopa rengiasi perstatyti veika-

lą „Dvi Seseri“. Iš to taipgi galima tikėtis gerų pasekmių.

Rep.

258 kp., Washington, Pa.

Pereitais metais mūsų kuopa yra pasiuntus į Centrą mokėsių sekamai: apsaugos fondui — \$41.76; pašalpos fondui — \$72.00; lėšoms — \$5; SLA. reikalams — \$15. Viso \$133.76.

Žinoma, kaip maža kuopa, tai ir nedidelė suma pinigų susideda, nes Vašingtone visai mažas būrelis lietuvių gyvena, o dar ir tarpe tų pačių randasi tokių nesuipratėlių, kad nepermatoreikalo prisidėti prie naudingų organizacijų, kur žmogus gauna pašalpą nelaimėi ar ligai ištikus. Kuomet tokiems prisimeni apie organizaciją, tai jie atsako: „Aš turiu pinigų susitaupes ir man nereikia jokios organizacijos, nes ji man jokios naudos neatneš“. Tokių tamsių žmonių jokių būdu nepertikrinsi, kad kiekvienam reikalinga prigulėti prie organizacijų.

T. Jakimonis — fin. sekr.

35 kp., Wilkes-Barre, Pa.

Laikytam kuopos susirinkime vasario 4 d. suradom budą kaip paremti Auksinį Konkursą. Rekomenduojam, kad 7-tas apskritys pasirupintų parkviesti gerą kalbėtoją į 7-to apskrificio rybas ir 35 kp. rekomendacija, kad but parkviestas kalbėtojas T. Dundulis iš Chicagos.

SLA. 35 kp. mato reikalą tokiam kalbėtoju 7-to apskrificio rybose pasirodyti, nes tas atneštų daug naudos SLA. ir organizatoriams, kurie yra apsiėmę dalyvauti Auksiniam Konkurse. Meldžiam 7-to apskrificio valdybos pasirupint 35 kp. reikalavimu. But geistina, kad ir kitos kuopos paremtų 35 kuopos reikalavimą.

C. S. Kasparavičius — sekr.

101 kp., Paterson, N. J.

Nuolatos telpanti „Tėvynėje“ įžymesnių mūsų prakilnios organizacijos — SLA. narių išsireikškimai bei priparodymai ant kiek SLA. yra nuveikęs visuomenės labai naudingų darbų, ant kiek butinai yra reikalinga prigulėti prie SLA., žmonės skaitydami tuos išsireikškimus pradėjo labiau interesuotis šia organizacija ir savo likimu. ypač tie, ką nepriguli prie S. L. A.

Mūsų-gi kolonijoje SLA. 101 kuopos darbštus narys pilietis J. Navickas stoja į eiles SLA. Auksinio Konkursu darbuotojų ir reikia tikėtis, kad laimės pirmą dovaną, nes ant kiek žinau, daugelis žada prisirašyti prie SLA. 101 kuopos. Valio!

Girminkas.

1:2 kp., Braddock, Pa.

Kadangi SLA. 152 kp. finansinis reikalas tęsiasi su SLA. 3-čiu ayskr. jau apie 9 metai ir vis neprieinama prie užbaigos, ir kadangi paskutiniam SLA. 3-čio ayskr. suvažiavime išrinkta tam reikalui komisija, kurios užduotis buvo aplankyti SLA. 152 kp. ir užbaigti tą reikalą, vienok iki šių dienų nei komisijos, nei laiško nuo jos negirdėti — reiškia suvažiavimo tarimas pasilieka tarimu tik ant popieros.

Todėlei SLA. 152 kp. laikytame 4 d. vasario susirinkime nutarė griežtai reikalauti, kad 3-čias ayskr. bei išrinktoji komisija imtųsi gyviau už to taip jau per daugel metų užvilktu darbu.

J. Urbonas — 152 kp. org. P. S. SLA. 152 kp. susirinkimam atsibuna kas pirmą sekmdienį mėnesio, 1:30 val. po pietų, 1029 Washington Ave. Laiškais kreiptis reikia pas fin. sekr. — A. Uliavičė, 1029 Washington Ave., Braddock, Pa.

100 kp., Racine, Wis.

Vasario 4 d., Sandaros Klube, 9 val. ryte įvyko kuopos susirinkimas. Svarbių tarimų nepadaryta, kadangi pirmiaus padaryti tarimai dar neįspildyti. Išdavė raportus atstovai, kurie buvo įgalioti 100 kp. tvėrime Wis. Valstijoje SLA. apskrificio. Steigiamasis suvažiavimas įvyko sausio 21 d., Sandaros Klube, Racine, Wis., kuriame dalyvavo 11 atstovų nuo 3 kuopų, butent: 212, 100 ir 133 kuopų. Ir iš šių trijų kuopų sekmingai Wis. Valst. sudarytas naujas SLA. apskritis. Kuopos susirinkimas atstovus už gerą darbą pagyrė ir kaip įvykusį faktą patvirtino vienbalsiai visi nariai, duodami pareiskimą ne vien žodžiu bet ir darbu apskritį remti, kad kuodaugiausia platintus SLA. idėją, tvėriant naujas kuopas, kvėciant esančias prisidėti prie apskrificio kurios kuopos silpnai gyvuoja — sustiprinti nupuolusę dvasią ir padauginti narių skaitlių.

Šiamė susirinkime prisirašė du nauji nariai: Stasys Rimkus ir p-lė Agnieška Butkytė. Keli jau prašimus yra padavę, kad priimtumėm į SLA. 100 kuopą.

Po pietų 100 kuopos buvo balius su šokiais ir išlaimėjimais, Union Hall, prasidėjo 2 val. po pietų ir tęsėsi iki 9 val. vakaro. Susirinkę nariai ir svečiai visi linksmiai leido laiką, šokdami įvairius šokius, dagiausia savuosius. Retai pasitaiko, kad toki vakarėliai duotų geras pasekmes, vienok ačiu rengėjų samanumui, viskas išėjo kuopūkiausia — publikos prisirinko pilna svetainė ir atmokėjus rengimo išlaidas kuopai liks grynų pelno 30 dolerių. Taipgi nariai, išskyrus tik kelis, visi dalyvavo. Paskirti darbininkai dirbo su atsidavimu. Prie visko leistai išlaimėjimui knyga „Lyties Mokslas“. Pardavime tikėty nariai yra nemažai pasidaravę. Rengimo komitetas ačiuoja darbininkams, svečiams ir visiems nariams, kurie padaravo tikėtus.

Broliai, dabar aišku gali buti visiems, kad jei visi ką išvieno dirbame, tai pasekmės visuomet esti nemažos. Buvo kuopos idžas visai išuštėjęs, nutarėm balių rengti ir jį visi remti ir štai 30 dolerių subirėjo į mūs kuopos idžą ir jau mūs kuopos reikalai apsaugoti ant visų metų. Pagaliau, negi mes tuo mažų parengimu pasitenkimsime? Beabejo nepraleisime progos ne surengę teatro, koncerto, o kur prakalbos ir piknikai! Kur noras, pasišventimas, energija randasi, ten nėra to, ko negalima butų atsiekti. Dabar turėdami trejetą dešimčių dol. idžė busime drąsesni kiūti prie didesnio veikimo.

M. Kasparaitis.

1:2 kp., Braddock, Pa. Kadangi SLA. 152 kp. finansinis reikalas tęsiasi su SLA. 3-čiu ayskr. jau apie 9 metai ir vis neprieinama prie užbaigos, ir kadangi paskutiniam SLA. 3-čio ayskr. suvažiavime išrinkta tam reikalui komisija, kurios užduotis buvo aplankyti SLA. 152 kp. ir užbaigti tą reikalą, vienok iki šių dienų nei komisijos, nei laiško nuo jos negirdėti — reiškia suvažiavimo tarimas pasilieka tarimu tik ant popieros.

Todėlei SLA. 152 kp. laikytame 4 d. vasario susirinkime nutarė griežtai reikalauti, kad 3-čias ayskr. bei išrinktoji komisija imtųsi gyviau už to taip jau per daugel metų užvilktu darbu.

J. Urbonas — 152 kp. org. P. S. SLA. 152 kp. susirinkimam atsibuna kas pirmą sekmdienį mėnesio, 1:30 val. po pietų, 1029 Washington Ave. Laiškais kreiptis reikia pas fin. sekr. — A. Uliavičė, 1029 Washington Ave., Braddock, Pa.

PAREISKIMAS SLA. 1-mo APSKRICIO KUOPŲMS. Musų apskritis paskutiniam savo suvažiavime, kuris įvyko Mahanoy City, Pa., apart daug kitų gražių, naudingų ir svarbių dalykų, nutarė savo apylinkėje, trumpu laiku surengti vel net kelis skirtingus parengimus, butent: paskaitų, prakalbų, koncertų ir krutomų paveikslų maršrutus. Ir tas viskas turės įvykti šiame ir pavasario sezonuose.

Taigi gerb. SLA. 1-mo apskrificio kuopos teiksitės jau tuoj, dabar, tatau savo susirinkimuose apkalbėti ir nuspręsti kokios rušies vakarą ar vakarus iš virš pažymėtų maršrutų savo mieste rengsite ir tokio tarimo kopiją pasiūskite žemiau pasirašiusiam. Beto išrinkite tam tikslui komisiją arba įgaliokite savo kp. valdybą, kad reikalui prisėjus būtų galima visi užsibriežti planai gyveniman vykdyti be jokio trukdymo.

Paskaitų ir prakalbų vakarai turėtų buti parengti netik tose

kolonijose, kur SLA. 1-mo apskr. kuopos ekzistuoja, bet ir tose kolonijose, kurios randa- si apskr. ribose ir kuriose S. L. A. kuopų dar nėra. O kas- link koncertų ir krutomų pa- veikslų vakarų parengimo, tai tas eisis sulig pačių kuopų nu- žūrėjimo. Jeigu kuri kp. į- stengs ir mano, kad toks vaka- ro parengimas pas juos apsi- mės, tegul rengia. Gi mažes- nių kolonijų kp., kurios silpnos finansškai, arba turės susijung- ti su didesnėmis kaiminiškomis kolonijomis ir rengti susidėjus iš vien vakarą, arba pasiganė- dinti vien tik nuvažiuavimui į tokį parengimą.

Apskričio valdyba su kai- kuriais plačiais visuomenei žino- mais gerb. veikėjais prelegen- tais ir kalbėtojais jau pradėjo derybas ir kaip greit susitar- siu. visų žiniai bus paskelbta kada ir kokį maršrutą pradė- siu.

SLA. 1-mo apskr. pirm., J. D. Taunias, Kulpmont, Pa.

SLA. 4-to APSKRIO, CON- NECTICUT VALSTIJOS, KUOPŲ DOMEI.

SLA. 4-tas apskritis yra la- bai tvarkingai vedamas, net tenka pamatyti organe „Tėvynė“ straipsnių su pagyrimais, kaip Senas Socialistas pavadina 4-to apskr. suvažiavimus seime- liu. Tas parodo, kad 4-tas ap- skritis savo darbas užima pir- mą vietą mūsų garbingo orga- nizacijų; narių turi 661, turto — \$1523.49, kuopų — 14. Tas yra visai maža dalėle pro- porcionaliai suliginus, kad Connecticut valstijoj yra apsi- gyvianusių lietuvių apie 50,000.

Čia pasirodo organizatorių apsilaidimas ir visų narių ne- veiklumas, kad iš tokio skait- liaus lietuvių priguli prie SLA. tik tokis mažas nuosimtis. Jei- gu tik kiekvienas narys prikai- bintų po vieną narį, tai padidin- tų apskritį iki 1,322 narių ir tas yra labai lengva padaryti, tik reikia dirbti. Tai gerbia- mieji visi prie darbo! Rinkite veiklius organizatorius, rašy- kite prie SLA. organizacijos nau- jus narius, o ypatingai mažus kudkėlius, kad dar lopyje bu- damas jau priklaustų prie S. L. A. organizacijos ir augtų lie- tuvių tautos dvasioje. Taigi prie darbo SLA. 4-to apskr. kuopų organizatoriai! Ypa- tingai šiuo metu, kada SLA. Centras paskelbė Auksinį Konkursą ir duoda dovanų po \$1.00 už prirašymą nario. La- bai gera proga užsidirbti kelios- dešimt dolerių atliekamu laiku, o ypatingai didesnę kolonijose, kur tokstantinės minios lietu- vių apsigyvenę. Kuopos rinkite po du ar tris organizatorius prirašinėjimui naujų narių ir nepraleiskite nei vienos stu- bos, nei vienos vpatos nepakal- binę prisirašyti prie SLA. orga- nizacijos. Kad ateinančiam Kongresui, raportas priimtas. Sulyg SLA. 4-to apskr. seime pasi- rodytų raštininko raporte ne mažiau 5,000 narių. Ir tai bu- tų dešimta dalis Connecticut valstijos lietuvių.

Stai deko reikia prie SLA. prigulėti:

1. SLA. moka savo narių pa- vedėjams mirtinės I laipsnio \$150.00, II laipsnio \$300.00, III laipsnio \$600.00 ir IV laipsnio \$1,000.00. Beto SLA. moka pašalpą ligoje: I laipsnio \$6.00, II laipsnio \$9.00, III laipsnio \$12.00.

2. SLA. priima visus lietu- vius ir lietuvaiteis ir visiems kuopų vyrams taip ir moterims susivienijime yra lygios teisės.

3. SLA. suteikia pašalpą ne- laimingoms našlėms, našlai- čiams ir įvairiems lietuvių ap- švietos ir kultūros reikalams.

4. SLA. neapleidžia nei vieno savo nario patekusio į nelaimę ir per 38 metus SLA. gyvenime nebuvo dar atsitikimo, kad ne- būtų išmokėta teisėtai prigul- linti pomirtinė.

5. SLA. yra seniausia, di- džiausia, turtingiausia ir pro- presyviška pašalpinė organiza- cija, tarnaujanti visų lietuvių išieivų reikalams. Prie SLA. rašosi ir turi rašytis kiekvienas kas tik skaito save lietuviu, kam rupi jo brolių-lietuvių rei- kalai ir kam rupi jo paties ir šeimynos ateitis.

Todel neatidėliokite, tuojau- rupinkitės prisirašyti prie šios organizacijos, nes juo jaunesnis prisirašys, juo mažiau turėsi mokėti. Prisirašyk prie kuopos kuri yra tavo mieste. Jei nėra kuopos, tai pasikalbėk su savo draugais ir pareikalauk iš ap- skričio valdybos informacijų ir sutverk kuopelę. Gausi nario įsteigėjo vardą, o ir SLA. pagelbės jojo praklinius tikslus gyvenimam vykinti.

J. F. Makaveckas, SLA. 4-to apskr. sekr.

PROTOKOLAS

SLA. 1-mo apskr. 16-to su- važiavimo, įvykusio sausio 28 dieną, 1923 m., Lietuvių parap- mokyklos salėje, Mahanoy City, Pa.

Suvažiavimą atidarė apskr. organizatorius A. Banišauskas 11 val. ryte ir pakvietė manda- tų patikrinimui St. Gegužį ir J. Mikalauskienę.

Sutvarkius mandatus, komi- sija išaukė atstovus vardais, kuriuos atsiuntė šios SLA. kuopos:

- 13 kp., Minersville, Pa. — J. Vitkauskas, K. Kulbickas, O. Merčaitienė.
- 23 kp., Shenandoah, Pa. — J. Staniškis, A. Žilinskas, A. Kar- bočius, J. Mikalauskienė, K. Buikovienė.
- 187 kp., New Phila., Pa. — S. Bulota.
- 132 kp., Seltezer, Pa. — J. Žilinskas, J. Matokas.
- 204 kp., Tamaqua, Pa. — J. Kemzura.
- 211 kp., Mahanoy City, Pa. — St. Gegužis, P. Kasparas, Z. Karkauskas, M. Šaulys, J. Mi- liunas.
- 231 kp., Easton, Pa. — A. Vyturis.
- 241 kp., Kulpmont, Pa. — J. Savokynas.

Nuo apskr. valdybos suva- žiavime dalyvavo organ. A. Ba- nišauskas.

Suvažiavimo vedėju išrinkta — St. Gegužis, jo padėjėju — Z. Karkauskas, rašt. S. Bulota, maršalka — M. Šaulys.

Apskr. valdybos raportai. Pirm. — J. Taunias neatvyko pri- siųsdamas savo raportą raštu. Raportas priimtas. Priimta taipgi raportai organizatoriaus, raštininko ir išdininko. Iš rap- ortų pasirodė, kad pastaruoju laiku suorganizuota 2 naujos kuopos: Readign, Pa. ir Ash- land, Pa., ir kad prie apskr. prisi- dėję 231 kuopa iš Easton, Pa.

Knygų siuntimo į Lietuvą ko- misijos: J. Taunio ir St. Gegu- žio, raportas priimtas. Sulyg SLA. 4-to apskr. seime pasi- rodytų raštininko raporte ne mažiau 5,000 narių. Ir tai bu- tų dešimta dalis Connecticut valstijos lietuvių.

Stai deko reikia prie SLA. prigulėti:

1. SLA. moka savo narių pa- vedėjams mirtinės I laipsnio \$150.00, II laipsnio \$300.00, III laipsnio \$600.00 ir IV laipsnio \$1,000.00. Beto SLA. moka pašalpą ligoje: I laipsnio \$6.00, II laipsnio \$9.00, III laipsnio \$12.00.

2. SLA. priima visus lietu- vius ir lietuvaiteis ir visiems kuopų vyrams taip ir moterims susivienijime yra lygios teisės.

3. SLA. suteikia pašalpą ne- laimingoms našlėms, našlai- čiams ir įvairiems lietuvių ap- švietos ir kultūros reikalams.

4. SLA. neapleidžia nei vieno savo nario patekusio į nelaimę ir per 38 metus SLA. gyvenime nebuvo dar atsitikimo, kad ne- būtų išmokėta teisėtai prigul- linti pomirtinė.

Nutarta, kad jeigu Dr. Grai- čius neatlygins rengusioms kuopoms jam paskaitas padary- tų išlaidų, kad SLA. Pildomoji Taryba atitinkamai Dr. Grai- čiaus nubaustų.

Nutarta išnešti atitinkama rezolucija, prašant S. V. val- džios užtarti Mažosios Lietuvos reikalus, nedaleidžiant alian- tams užvaldyti tą kraštą. Re- kaluozijos sutaisyti nuskirta St. Gegužis ir S. Bulota.

Nutarta rengti koncertus, ku- rių surengimo pasirupins ap- skričio valdyba, prisitaikant sau patogiaušę progą.

Knygų siuntimo į Lietuvą ko- misija palikta ir toliau eiti savo pareigas.

Sekantį suvažiavimą nutarta laikyti balandžio 29 d., 1923 m. St. Clair, Pa.

Nutarta apmokėti apskr. val- dybos paneštas išlaidas apskr. reikale: J. Tauniui \$4.43, A. Banišauskui — \$23.87, S. Bulotai — \$4.46.

Suvaž. vedėjas — St. Gegužis, Suvaž. rašt. — S. Bulota.

PROTOKOLAS

SLA. Wisconsin Valstijos ap- skričio suvažiavimo, įvykusio sausio 21 d., 1923 m., Sandaros Klubo svetainėje, Racine, Wis. Suvažiavimą atidarė Heroni- mas Mockus, 100 kuopos pirm- ninikas, 2:30 val. po pietų.

1. Paskirta komisija sudary- mi dienotvarkės: Martynas Kasparaitis, Juozas Kasputis ir Antanas Pakšys. Dienotvarkė buvo sudaryta sekamai:

- 1) Atidarymas suvažiavimo;
- 2) Rinkimas tuolaikinio pir- mininko ir raštininko;
- 3) Komisija patikrinimui mandatų;
- 4) Tikslas suvažiavimo;
- 5) Pranešimas kuopų dele- gatų;
- 6) Nauji sumanymai;
- 7) Rinkimas apskr. valdy- bos;
- 8) Užbaiga.

Dienotvarkė vienbalsiai pri- imta, kaip augščiau paminėta.

2. Tuolaikiniu pirmininku li- kos išrinktas Heronimas Moc- kus, raštininku A. Pakšys.

3. Komisija mandatų patikri- nimui — Juozas Kasputis, Pra- nas Jurkus ir Martynas Kaspa- raitis. Komisija praneša, kad suvažiavime dalyvauja sekan- čios kuopos: 133 kp., South Milwaukee, Wis., 11 kp., Raci- ne, Wis. ir 212 kuopa, Kenosha, Wis.

Delegatai nuo 133 kuopos: Pranas Jurkus ir Juozas Šilens- kas; nuo 100 kuopos: H. Moc- kus, M. Kasparaitis, A. Giečius ir H. Pilipavičia; nuo 212 kuopos: J. Marcinkevičius, E. Mar- cinkevičienė, J. Striška, J. Kas- putis, V. Naruševičius ir A. Pakšys. Taipgi Stasys Vaite- lis. E. Marcinkevičienė ir St. Filipavičia nedalyvavo, o J. Šilenskas ir S. Vaitelis dalyvavo kaip svečiai, nes neturėjo kuopos įgaliojimų kaip delegatai. Delegatų su kuopų įgaliojimais buvo devyni. Po apkalbėjimui likos suteikta pilnas balsas sve- čiams: S. Vaiteliui ir J. Šilens- kiui.

4. Tikslas suvažiavimo. Pasi- rodo, kad visi delegatai pilnai užinteresuoti ir karštoje kalbo- se viens po kitam delegatai pa- reiškia, kad būtų sutverta ap- skaityta kuopa pilnai sutvarkius, kad tos kuopos organizatoriui atlyginti iš apskr. išdo.

Nutarta rengti prakalbų maršrutas laike SLA. Auksinio Konkursu. Surengimas pavesta apskr. valdybai sulyg jai pri- einamiausių sąlygų.

Prieglaudos Namų Fondo klausimas atidėta iki tam iš- rinkta pereinam SLA. Seime kaip vyrams taip ir moterims komisija paskelbs savo patyri- mus, ar tas namas bus galima užlaikyti ir ar bus legalis daly- kas pervesti tam Fondui sudėti pinigai į nauju vardu sumanytą „Senelių ir Nesugalėjusių Fon- dą“.

Nutarta, kad jeigu Dr. Grai- čius neatlygins rengusioms kuopoms jam paskaitas padary- tų išlaidų, kad SLA. Pildomoji Taryba atitinkamai Dr. Grai- čiaus nubaustų.

kad kuopa turi virš 100 narių ir taipgi virš \$100.00 izde. Pa- reiškia, kad nors ir buvo berei- kalinių nesutikimų tarpe narių, bet jau praėjo tie visi nesmagu- mai ir kuopa grįžta prie tikro veikimo.

6. Nauji sumanymai. Ineši- mas, kad palaikimui apskr. būtų mokama po 5c. nuo nario kas trys mėnesiai. Kuopos, ku- rios yra tvirtos finansiškai ga- li apmokėti iš izdo nereikalau- damos iš narių ekstra mokes- nio. Po visapusiškam apkal- bėjimui inėsimas likos priimtas. Inėsimas, kad būtų surengta ko- kia pramoga del artimesnio susi- pažinimo ir taipgi gal atliks kiek pelno pradžiai apskr. gy- vavimo. J. Striška aukauja auksinę plunksną del išlaimėji- mo ir delegatai pareiškia nuo- širdų ačiū J. Striškai už auką vertės \$15.00. Po apkalbėjimui likos nutarta, kad būtų suren- gta pramoga sekantiai: Exgram- mas susidės iš vaidinimo, mu- zikos, išlaimėjimo ir draugiš- kos vakarienės, kuris turėtų įvykti Racine, Wis., kur kuopos geriausia būtų dalyvauti. Parengimo komisija sekanti: H. Mockus ir S. Vaitelis pa- rengs vaidinimą ir muzikos da- ljį; J. Striška ir A. Giečius pa- rengs vakarienę; J. Šilenskas, M. Kasparaitis ir A. Pakšys— apgarsinimų ir spaudos darbais pasirupins.

7. Apskričio valdyba: pir- minikas — J. Marcinkevičius; užrašų raštininkas — J. Šilens- gas, izd. — Antanas Giečius ir org. — A. A. Pakšys. Inėsimas kad sekantis suvažiavimas būtų laikomas Racine, Wis. kovo 18 dieną vienbalsiai priimtas. Inė- šimas, kad būtų parinkta aukų nupirkimui knygos nutarimų užrašymui; surinkta \$1.25.

8. Užbaiga. Delegatai pilnai įsitikinę, kad apskritis gyvuos ir linkėdami vieni kitiems gero pasisekimo veikti ir stengtis pri- kalbinti tas kuopas, kurios šį sy- kį nedalyvavo.

Reikale apskr. malonėki- te kreiptis prie raštininko J. Šilenskio, R. 1, 420 Minemone Ave., South, Milwaukee, Wis., arba prie org. A. Pakšys, 220 Milwaukee Ave., Kenosha, Wis. Su tuo suvažiavimas užsibaigė 6 valandą vakare.

Tariu pastebėti, kad šis suva- žiavimas buvo vienas iš paviz- dingiausių, kur delegatai taip rimtai ir draugiškai svarstė reikalus, kad teko tuomi tik gėrėtis. Jei taip ateityje elg- sis, tai Wisconsin Valstija pra- lenks kitas valstijas ir bus pa- vildžiu kitoms?

Geistina būtų, kad tos kuopos, kurios šį sykį nedalyvavo, tuojau atsiųskųtų pas apskr. raštininką arba organizatorių ir kad sekančiam suvažiavime bū- tų visos prisidėjusios prie ap- skričio. Bendrai veikdami ga- lėsime daug ką gero atsiekti. Taipgi yra patartina tiems dra- ugam, kur randasi lietuvių bre- vis, kad sutverti naujas kuopas. Jei būtų reikalas pagelbėti tvė- rime naujos kuopos, tuojau at- sikreipkite prie organizatoriaus A. Pakšio virš paminėtų an- taršau, o visuomet bus suteiktas patarimas su pilnu prijaudimu ir padėsiu sutverti kuopa. Vi- sus kviečiu prie darbo ir lai š- tos suvažiavimas bus pradžia tikslo ir praklausam mūsų veik- mo! Antanas A. Pakšys, tuolaikinis rašt.

Kuopo Susirinkimai

Newark, N. J. SLA. 245 kp. susirinkimas įvyks 2 d. kovo, 7:30 val. vakare, Lietuvių Sve- tainėje, New York Ave. Kvie- čiami ysi nariai skaitlingai at- silankyti, nes turime daug svar- bių reikalų apsvartvimi. Ne- užmirškite užsimokėti užvil- kas mokėtis. Atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 245 kuopos.

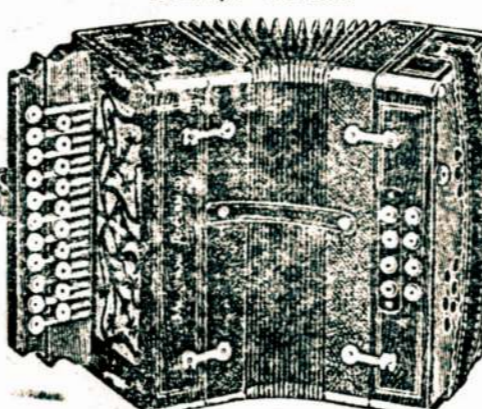
K. Verbas — sekr.

Bell Phone Oregon 3995 M
Dr. IGNOTAS STANKUS
1210 S. BROAD ST.,
PHILADELPHIA, PA.
LIETUVIS DAKTARAS IR
CHIRURGAS.
Valandos: Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedėliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

F. ŽIVATAS

Parduodu laivakortes geriau- sų garlavių kompanijai ir vi- sas dalis svieto Perku ir pa- rduodu namus, farmas (Real Estate). Insurinu (apsaugoju) namus nuo ugnies, automobi- lius nuo ugnies ir atsakomi- bės nelaimėi atsitikus.
Ofiso Adresas:
1836 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

SPECIALIS IŠPARDAVIMAS.
KAINOS PUSIAU NUMUŠTOS.
IMPORTUOTAS ARMONIKAS.
Gautos Pirm Pakilimas Muitui.
Naujausie Modeliai. Ekstra Stiprus Klavišiai, Galinga Muzika, Dailus Viršai.



Tos armonikos visos yra padary- tos iš pirmos klasės medžiagos, vpa- tingai klavišiai, kurie geriausias ru- šies ir padirbti su didžiausia atvėžia- priyusių mechaniku. Gerai išdabinti, ypatingai tvirti klavišai, nelidėjanti- ū ir geriausias rūšies odos dump- lės, su nikelio plieno kampais, gero tono garai, odos liežuviukai, nepa- prastai aukštos vertės armonikos.
ARMONIKA Nr. 165, trimis eilėmis 33 raktai, 12 bosų kaina \$16.50. (Reguliarė kaina \$35.00).
ARMONIKA Nr. 80, dviem eilėmis, 21 raktas, 8 bosai kaina \$8.95. (Reguliarė kaina \$17.00).
ARMONIKA Nr. 67, dviem eilėmis, 19 raktu, 4 bosai kaina \$6.75. (Reguliarė kaina \$15.00).
ARMONIKA Nr. 40, viena eile, 10 raktu, 2 bosai kaina \$4.95. (Reguliarė kaina \$8.00).

Parašykite savo pavardę ir adresa ir nurodykite Armonikos numeri ir kaina, kuria norite pirkti, atsiųskite mums 50c. persiuntimo išlaidoms, o je Armonika užmokėsite kai žina- bus ir pristatysiu namus. Iokio ri- ziko čia nėra. Visiškas pasitenkini- mus užgarantuotas, arba pinigai bus sugrąžinti.

Mes turime savo sandėlyje tikrai 1,000 tu Armonik šiomis kainomis išpardavus jas, kainos bus pakeltos. Todel parašykite šiandien pat. Union Sales Company, Dept. 253, 15 S. Desplaines Str., Chicago, Ill.

No. 316 — TIKRI IMPORTUO- TI AUTOMATINIAI VOKIŠKI REVOLVERIAI „ORTGIES“ KAL. 32.
Ima U. S. Colt 32 Kalibro Kulkas. Kaina \$11.50.



Tai yra vienas iš aukščiausių ru- šies Automatinį Revolverių pasau- lyje. Visiški atvangus ir ištikimas, labiausiai akuratinis ir tvirtas, su uždaru ir išmetamū patronus priei- taisu. Po kiekvieno šūvio tuščias patronas automatiniai išmetamas ir jo vieton pilnas patronas pats išoka, šovimui. Mėlso plieno ardibimas, riestuo medžio rankena. Šauia o šu- vius. Geriausias vokiškas Automatinis Revolveris, koks kada buvo atgaben- tas. Vertas bent \$20. Mes importuo- jame juos dideliam skaičiui ir per- tai galime pardavinėti žemiausiomis kainomis. Kaina \$11.50, ekstra 35c. persiuntimo išlaidoms.

Tie Revolveriai yra gauti pirm pa- kiliant muniti. Liko ju dar vienas tukstantis ir juos parduosime ta pa- čia kaina, po \$11.50. Po to kainos bus pakeltos.

Tikras Importuotas Automatinis „Mauser“ Kalibras 25. Kaina \$13.50.
Tikras Importuotas Automatinis „Ortgies“ Kalibras 25. Kaina 11.00.
Tikras Importuotas Automatinis „Ortgies“ Kalibras 32. Kaina 11.50.
Tikras Importuotas Automatinis „Ortgies“ Kalibras 38. Kaina 12.25
Tikras Importuotas Automatinis „Owa“ Kalibras 25. Kaina 9.95.
Tikras Importuotas Automatinis „Dreyse“ Kalibras 32. Kaina 9.50.
Tikras Importuotas Automatinis „Sauer“ Kalibras 25. Kaina 12.25.
Tikras Importuotas Automatinis „Sauer“ Kalibras 32. Kaina 12.75.
Tikras Importuotas Automatinis „Luger“ Kalibras 30. Kaina 24.45.
Mašna bile šautuvai, \$1.75; persiun- timo išlaidos 35c. ekstra.

Užsakydamas, nurodyk šautuvo nu- merį ir kalibrą, kurio nori, ir atsiusk 35c. persiuntimo išlaidoms. Likusius pinigų užmokėsi kai šautavas bus tau pristatytas. Visiškas pasitenki- nimas užgarantuotas, arba pinigai grąžinami. Rašyk šiandien pat. Union Sales Company, Dept. 38, 15 S. Desplaines Str., Chicago, Ill.

DABAR UŽSIRAŠYK
“AMERIKOS LIETUVI“
Amerikos Lietuvis, sąvaitinis laikraštis ramų pasiskaitymų, naudingų moksliskų straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietu- viui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gra- žių sieninį kalendorių. Užsirašyk dabar, o turėsite naudingą laikraštį.
Reikalaujam agentų užrašinėti Amerikos Lietuvį, pardavinėti knygas ir gražias laiškam popieras.
Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokit taip:
“AMERIKOS LIETUVIS“
15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

Pakipiti plaukai ir pleiskanos nėra ma- oui kombinacija. Tos nesvarios baltos pleiskanų lūpynas sunaikina gražiausius kiekvieno plaukus.

Ruffles
yra mirtinu priešu pleiskanų. Tik kelis kartus panaudojus jas iš galvos visiškai pranyks pleiskanos. Palaikymui sveikais galvos odos ir gražių žvilgančių plaukų, naudokit Ruffles.
Kaina 65 centai aptiekose, arba už 75 centus prisiunčiamė tiesiai iš laboratorijos.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

INFLUENZA
užpuola žmones nepaprastu greitumu. Šaltis, skaus- mas galvoj, nugaroj, rankose ir kojose, raumenų su- styrimas, karštis ir silpnumas apreiškia ją. Ką da- ryt? Gulkit, arba bukit namie kol sergat ir vartokit Severos Piles del Šalčio ir Gripo
Sekit pamokinimus ant skrynutės. Kaina 30 centų.
Kvėpavimo organai beveik visuomet užkliudyti ir yra saugu turēt namuose
SEVEROS BALSAMAS KOSULIUI
Kainos 25 ir 50 centų.
Gerklė yra tankiai skaudi ir raudona, bet bus pa- gdyta, jei
Severo Antiseptol
Yra vartojamas išplovimui jos, arba nosies, idant su- naikinus bakterijas ir užlaikius tuos kelius atvirus.
Kaina 35 centai.
Viršminėti sutaisymai parduoda aptiekose. Visuomet reikalaukit „Severos“, neimkit kito.
W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

Biznieriai, Garsinkitės "Tėvynėje"

BALTIC STATES BANK
PIRMUTINIS IR VIENINTĖS LIETUVIŲ VAL- STIJINIS BANKAS RYTUOSE.
Kapitalas ir perviršis — \$270,000.00.
Turmas jau siekia — \$1,125,000.00.
Pirma Depozitus ir moka 4%. Depozitus galima siusti per paštą.
SIUNČIA LIETUVON ir į kitas pasaulio dalis pinigų tu kraštų pinigais, arba AMERIKOS DOLE- RIAIS. Išmoka greičiausiai ir teisingiausiai. Ligi 1 d liepos 1922 m. arti 20,000 žmonių kreipėsi į mūsų siuntimo reikalais. TAS PARODO, KAD ŽMONĖS PASITIKI BALTIC STATES BANKU. Pasitikėjima mes išdirbome teisingumu, sąžiningumu ir draugiškumu PARDUODA LAIVAKORTES Į LIETUVĄ ir į Lietuvos ant visų laivų linijų ir konstruojamais prižiū- ri, kad kelivairiai turētu smagę ir gerą kelionę.
BANKAS ATDARAS kasdien nuo 9 val. ryte ligi 5 val. vakare, subatomis — ligi 7 val. vakare.
TELEFONAS: WATKINS — 2142.
Visai reikalais rašydami adresuokite šitai:
BALTIC STATES BANK,
294 Eighth Ave., New York, N. Y.

IŠ VILNIAUS KRAŠTO. (Tęsa nuo 3 pusl.)

kia lašas po lašo kruvinąjį to vargšo žmogelio skatiką, nežiūrėdamas, kad tas žmogelis pasilieka be duonos kėsnio. Bet argi tai klebonui galvoj, kad parapijėtis badauja, kad parapijėtis skursta? Nė trupučio jam tas nerupi, tai galima tvirtinti drąsiai. Jis čiulpdamas iš jo paskutinį skatiką, žada jam už paklusnybę dan gaus karalystę. „Dekui tėveli“, atsako ranką bučiuodamas vargšas kaimietis, ir atiduoda paskutinį skatiką. Įdomus apsirėškimas!

Paskutiniu laiku daugumas grįžė iš Rusijos nebe-nori matyti tos paklusnybės, bet atvirai viską išrėžia šiems „ganytojams“ ir akis. Bet užtat šventadieniais, tai pamokslinijčia drebė nuo riebiųjų klebono kumščių, perkunais ir pragaro ugnimis svaido šiuos „pavojingus ir baisuosius bedie-vius“, tik dėja, kad pastarieji visai neboja ir pededa dabon jokių klebonų prakei-kimų ir grąsinimų.

Susidėjus blogoms krašto aplinkybėms, šie ganytojai dar labiau pradėjo išnaudoti žmonių tamsumą. Už visokius religinius patarnavi-mus ima negirdėtus pinig-us. Paskutiniu laiku už šliubą kai kurie kunigai im-davo virš 100,000 lenkų markių, už mišias su palai-dojimu 50,000-60,000 ir dau-giau, o tuo tarpu vidutiniškai į dieną galima uždirbti 5-10,000 l. m. Pradėjus nežmoniškai plėsti žmones, pradėta skųstis vyskupui. Tada vyskupas oficialiame kurijos laikrašty „Kuren-da“ No. 5 nustatė taip va-dinamą taksą — atliginimo didumą. Už šliubą, pagal —vyskupo nustatymo maksi-mum — 5,000 l. m., mišios — 10,000. Bet dėja, kad tą „Kurenda“ skaito vien tik dvasiškiečiai, o žmonės apie tai nežino, tat jie (kunigai) ir toliau be jokios baimės saivališkai ilgiasi. Jeigu kartais atsiranda vienas ki-tas, kuris drįsta pakelti bal-są, tai tuojaus lieka „dv. tė-velio“ apšauktas baisiausiu bedievium ir bolševiku.

Ne geriau elgiasi mūsų kunigėliai ir kituose atsitit-kiuose. Visa našta, kokia tik reikia pakelti valdžiai, gula ant sodiečių sprando. Klebonai gerdami sykiu su visokiais valdininkais „ar-batą“, moka išsisukti nuo visokių pareigų, prirodydami dvasiškijos „neliečiama-ybę.“ Skriaudose, kurios tenka vargšuliui patirti iš valdžios pusės, kunigai ne tik ne užtaria, bet dar pa-deda visokiems dvarininkams skriausti ir sykiu iš naudoti.

Esant taip sunkiose lietu-viams sąlygose, kuomet kiek viename žingsnyje yra per-sekiojama ir naikinama dvasinis lietuvių gyvenimiškas, kunigija to ir gi neži-no. Vilniuje turime Gimna-ziją ir prieglaudą, kame šimtai jaunuomenės ruošia-si į tėvynės ateities darbą.

Joje šiandien dedama vi-sa viltis, kad jinais energijos pilna išsimokinusi stotį ir darba. Ar tai neskaudus moksleivijai pasityčioji-mas, kuomet mūsų krašto kunigija, naudodamasi di-džiausiais materialiniais turtais, netik neprideda

prie moksleivijos buvio pa-gerinimo nė marke, bet dar dažnai parodo pasityčioji-mą iš jos vargų ir kentėji-mų. Bet... „sotus alkanu-neužjaučia“. Taip ir čia.

Kaip sakiau, kad mūsų pavergtojo krašto vienintė-lė viltis — moksleivija, o ypač jaunesnioji, visai yra ap-leista ir jinais didžiausiam varge skursta ir kenčia — vienok mokinas. Mato jinais, koks yra gyvenimas bemokslųjų, todėl pati skur-dama žengia ir lipa į statųji kalną, tikėdamasi, kad gal-op, nors gal po ilgo laiko, pasieks tą viršunę ir lai-mingiau galės gyventi, negu tamsybėje paskendę jų tė-vai gyvenė.

Daug moksleivijos, belip-damos į tą statųjį kalną, kris žemyn neįsmėginę jė-gų ir tėvynę kas kart nustos vis daugiau ir daugiau savo sunų. Ir jeigu šiandien daugumas bendrabučiuose ir prieglaudose serga vaikų ligomis, medžiaginiu truku-mu, tai tam kalta yra iš da-lies netik kunigija, bet ir aplamai inteligentija. Argi ne skaudus pasityčiojimas, kad pav. kun. paėmęs už šliubą 100,000 l. m., del žmo-nių akių paaukoja neturtin-giems moksleiviams šelpti 1-2,000 l. m.?

Tiek šį kartą broliams lietuviams Amerikoje. Sun-kus yra mūsų gyvenimas, apipintas skurdū, persekio-jimais ir kančiomis, bet to nežiurint dirbam ir dirbsim-tol, kol tarnaus mūsų jėgos.

Tautietis.

Žemaičių Atgimimas

žymi lietuvių dalis, ypatin-gai suvalkiečiai, su kokia tai pa-šiepa atsiliepia apie žemaičius, skaitydami juos mažiau apsi-svietusiais, žemiau kulturoje pa-kilusiais vientaučiais. Pažvel-gus į tai giliau, tą užmetimą praseina žymiai susiaurinti, ar net ir visiškai „modifikuoti“. Tiesa, žemaičiai, padėkavojant istorinėms aplinkybėms, savo budu, mintimis ir visu gyven-i-mu aiškiai skiriasi nuo aukš-taičių bei suvalkiečių ar zana-vyčių. Tačiau žemaičiuose ne-mažiau randame ir tokių gerų ypatybių, kurios pas kitus mu-sų vientaučius mažai užtėmja-mos. Prie tokių ypatybių gali-ma priskirti: žemaičių darbštum-ą, tvirtą budą, pastovumą, griežtumą, jausmingumą, sve-tingumą, mandagumą ir tt.

Veikiant tam tikroms aplin-kybėms, žemaičiai išitus šimtme-čius buvo slopinami, — jų kul-tūra stelbiama, ardoma. Taigi nieko nuostabaus, jei žemaičiai nekuriatis žvilgsniais kiek atsi-liko nuo kitų lietuvių.

Atgavus Lietuvai neprigulm-ys, žemaičiai subruzo ir tvir-tai pasiryžo veikti kultūrinę ir ekonominę dirvoje. Tą žemaičių atbudimą ryškiai vaiz-duoja kaimiečiai, o ypatingai žymesniųjų miestų, kaip Šiau-liai, Telšiai, Plungė, Mažeikiai, Kretinga ir Palanga, gyvento-jai. Aukščiau už visus kitus žemaičių miestus ekonominiu žvilgsniu stovi Šiauliai. Tačiau savo pozicija, taipgi vietos ir apylinkės gyventojų sąstatu, žemaičių centru ir, taip sakant, jų sostine neužginčijamai yra Telšiai.

Tiesa, Telšiai vis dar dvokia lenkiškumu, bet šią smarvę vis smarkiau silpnina ir sklaido tyras lietuvištos oras. Daug tuo žvilgsniu reiškia jau seno-kači veikianti lietuvių gimnazija (yra dar žydų ir lenkų gimna-zijos, nors lenkai daugiau gim-naziją palaiko del pasaulio akių,

kad parodžius, jog net žemai-čiuose „proszę panų“ yra ap-sėčiai), o gal dar daugiau turės reikšmės pereitą rudenį Tel-siaus isikursi Mokytojų Sem-inarija — prirngimui liau-dies švietėjų, liaudies ir ketur-klasėms mokykloms mokytojų. Negali buti net mažiausios abejonės, kad už metų-kity „polska mowa“ ir dvasia visi-kai pranyks iš žemaičių sosti-nės.

Bet visgi Telšiai labai išleng-vo žengia pirmyn, ypač ekonomi-niai prekybiniu ir socialiniu žvilgsniu. Tik pratisimas per Telšius gelžkelio ir įkurimas laikraščio gali visais žvilgsniais atgaivinti tą žemaičių sostinę ir jos apylinkės gyventojus. Gelžkelis ir laikraštis padarytų didžiausią perversmą žemaičiu-se ir jų sostinėje — už dešimt metų visi lietuviai į Telšius žiu-rėtų kaip į kultūros, prekybos ir pramonės centrą žemaičiuose; visi mūsų vientaučiai su pa-sigerėjimu minėtų Telšius ir kiekvienas jų trokštų juos ap-lankyti, ypač kad Telšių pakraš-čiai ir apylinkės atsižymi ypa-tingu gražumu ir pasilptingu-mu.

Gelžkelio tiesimas per Telšius mūsų valdžios jau išspręstas; tas gelžkelis jungs Šiaulius, Telšius, Plungę, Kretingą ir šventosios naujai statomąjį uos-tą ir Palangą. Gelžkelių tiesi-mo darbas bus pradėtas ateinan-tį pavasarį. Taigi, po metų-ki-tų, grįžtantys iš Amerikos į sa-vo tėvynę žemaičiai, be jokio vargo ir trukdymo galės gelž-keiliu parbraukti į Telšius, Plun-gę ir kitą koki žemaičių miestą. Lieka dar neišrištas laikraš-čio klausimas. Bet ir čia jau daromi atatinkami žygiai. Karštieji ir veiklesnieji Telšių žemaičiai, norėdami apvainikuoti gražiu vainiku pereitą 1922 metų darbus, susirinko paskuti-nę tų metų dieną Telšių Iždinė-ję pasitarimui apie įkurimą Tel-siaus laikraščio. Tarpe kitų ši-am esusirinkime dalyvavo: Apskrities viršininkas — Pet-rauskas, Komendantas Majoras Pusteika, Valstybės Iždo vedė-jas Misevičius, Valstybės atsto-vas Giedraitis, Apskrities Valdy-bos Pirmininkas Milvidas, Lie-tuvos Ukio Banko vedėjas Ber-zanskis, Seimo narys Tornau, Apskrities ir Karo Įgulos dakta-ras Mikulskis, Teismo Tardyto-jas Petkevičius, „Kanklių“ drau-gijos Pirmininkas Milevičius, Prisiekusis Advokatas Plochas (atstovavęs žydus), Mokytojų Seminarijos Direktorius Gedmi-nas.

Pirmiausiai laikraščio įkri-mo reikalė referavo J. Gedmi-nas, pranešdamas apie susirin-keimo tikslą, apie būtina reikal-ą steigti Telšiuose laikraštį, apie galimybę jį įsteigti, apie pini-ginę naudą laikraščio steigė-jams ir iš ko susidarys laikraš-čio bei spaustuves įplaukos. Bu-vo išrodinėjama, kad laikraštis gali palaikyti tiktaisi skelbimai ir pašaliniai spaudos darbai, o prenumeratos įplaukos turės tik paremiacinios reikšmės ir gelbės skelbimų gavimui. Kaip skelbi-mus, taip ir laikraščio skaityto-jus ir įvairius spaudos darbus turi surasti sumanus agentai.

Keli susirinkusiųjų į tai nuro-dė neigiamai, kad žemaičiai tai ne Amerikos gyventojai ir kad čionai negalima bus sugaudyti nei didesnio skaičiaus skaityto-jų, nei skelbimų. Galiaus refe-rento pastebėta, kad laikraštis turi būti skiriamas plačiajai liaudžiai, o ne inteligentams, tai gi turi būti rašoma aiškiai, liau-džiai suprantama kalba.

Galiaus liko išrinkta komisija iš kelių asmenų, kiekvienam ku-ris pavestas tam tikras darbas, kuris turi būti atliktas per porą mėnesių. Taigi J. Gedminui pavesta tartis su žemaičiais-lietuvišiais Amerikoje.

Šiuomi kviečiu turtingesniu-amerikos lietuvių-žemaičius,

norinčius prisidėti prie pakėli-mo savo krašto bei prie atatin-kamo savo pinigų sunaudojimo pranešti žemiau pasirašusiam savo pasiūlymus, pažymint koki suma žadama prisidėti, ar grįžta Lietuvon, ar persikelia-ina dirbti spaustuven ir tt. Tu-riu pažymėti, kad prisidedantie-ji stambiomis pinigų sumomis kartu stosis administratyvio to biznio vedimo priešakyje. Pageidaujama irgi nurodymų del galimybės įgyti spaustuvei

LIEUVIAI AMERIKOJE

BALTIMORE, MD. Vakarais buvo labai blogas, nes visą laiką snigo ir šalo net ligi zero, tai žmonių buvo apie 300. Tas labai sugadino veik-mo komiteto darbinimosi ir ne-taip nusisekė kaip tikėjosi.

Wilkes Barrai nepasilieka nuo kitų kolonijų ir kas tik yra ir bus galima draugijų sąryšys surengs. Bet į partijas ir sro-ves nesikiša, nes yra jo mieris nesikišti į sroves.

Presos Komisijos narys.

DETROIT, MICH. Kaip visur, taip ir pas mus visų domė nukreipta Klaipėdos nuotikiu link. Kur nenuesi, kai nesutiks visi tik ir kalba apie Klaipėdiečių lietuvių kovas; vi-sų lietuvių veiduose matytis gilus susidomėjimas viršminė-tais nuotikiais. Tuo pačiu sykiu darbuotojai pastebėjo Klai-pėdos lietuvių atsišaukimą į Amerikos lietuvius, kad jiems pagalbėtu. Tuojaus imtasi tuo-mi rupintis ir Lietuvių Katalikų Federacijos skyriaus iniciatyva vasario 5 d., Šv. Jurgio par. mo kykloje tapo suauktas bendras srovėjų bei draugijų susirinki-mas, kuriame dalyvavo ir S. L. A. 21 kp. Porą valandų pasig-inčijus del kalbėtojų ir pinigų siuntimo prieiti prie susitari-mo. Toku budu sujungtomis spēkomis nutarta rengti masi-nį mitingą vasario 18 d., kuris ir įvyko Lietuvių Svetainėje, tikslu paminėti penkių metų Lie-tuvos Neprigulmybės šventę ir kiek galint daugiausiai surin-kti aukų Klaipėdos lietuviams. Pinigai mūsų reikalavimu bus pasiūsti kablegrama Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetui, Italijos, Francijos ir Anglijos.

K. L. WILKES BARRE, PA. Vasario 6 d. vakare, High Scholl auditoriume turėjom pro-gos išgirsti Lietuvos artistų koncertą, kurį surengė draugijų sąryšis, kurio komitete yra veik-liausi vietos lietuviai.

M. Leskevičius yra lietuvių žimiasis smuikininkas-virtuo-zas — lygus Kubelikui. J. By-ra — lyriškas tenoras ir pianis-tas yra šiandien lygus Pade-jevskui, nes lenkelis jau ne tas, ką buvo prieš karą, taigi ir sa-ka lygus Paderevskui. P. Ole-ka yra geras artistas ir kartu puikus dainininkas, arba lietu-viškas šalpinas. Visi trys ar-tistai atliko savo užduotis labai gerai, kaip niekas iš Amerikos lietuvių nėra taip gerai atlikęs. Taipgi turu pažimėti išsitari-mus anglų reporterių — muzi-kos žinovų, kurie buvo užkvies-ti į koncertą. Štai ką pasakė P. Davis, kad mes velšiai turė-tume tokį smuikininką kaip P. Leskevičius, tai galėtumėm pa-didžiuoti. Kaslink P. Olekos, jis nei skelbimų. Galiaus refe-rento pastebėta, kad laikraštis turi būti skiriamas plačiajai liaudžiai, o ne inteligentams, tai gi turi būti rašoma aiškiai, liau-džiai suprantama kalba.

Galiaus liko išrinkta komisija iš kelių asmenų, kiekvienam ku-ris pavestas tam tikras darbas, kuris turi būti atliktas per porą mėnesių. Taigi J. Gedminui pavesta tartis su žemaičiais-lietuvišiais Amerikoje.

Šiuomi kviečiu turtingesniu-amerikos lietuvių-žemaičius,

reikalingas mašinas bei prista-tymo Lietuovon sąlygas, o taip-gi apie sudarimą prityrusių spaustuves darbininkų, norin-čių grįžti ir dirbti Lietuvoje.

Amerikoje gyvenantys vien-taučiai, parodykite, kad jums tikrai rupi apšvietos ir gerbu-vio pakilimas Tėvynėje! Tame reikale kreipkitės žemiau pa-duotu adresu.

J. Gedminas, Telšių Mokytojų Seminarija, Telšiai, Lithuania.

ros ir Leskevičiaus. Kurie my-ti muziką ir dainas ir norėtų išgirsti šituos žymius artistas, malonės atsilankyti į šį koncer-tą.

J. Virbickas.

SO. BOSTON, BASS. Vasario 11 dieną, miesto sa-lėje, buvo komp. Miko Petraus-ko atsiveikinimo koncertas. Nors vietos špitolninkas Karbau skas surengė tą patį vakarą bažnyčios sklepe „Consilium Facultatis“ operetę ir koncertą, bet nepaisant klerikalų intrygų gerb. Petrauskas turėjo puikias pasekmes — buvo žmonių susi-rinkę apie 500. Apart paties gerb. Petrausko dalyvavo kon-certe pasizymėjusieji šios apy-linkės artistai ir artistės, kaip ve: V. Putvinskaitė, M. Moni-kaitė ir vietos „Gabijos“ dai-nininkė Z. Neviackienė, taipgi A. Bačiulis ir J. Navadauskas. Šis koncertas suteikė tiek ma-lonumo ir pasigėrėjimo, kad žmonės visur tik ir kalba apie koncertą. Stebėtinai gerai dai-navo mūsų muzikos Tėvas — gerb. M. Petrauskas. Jo balso skambėjimo grožiu negali atsigėrėti. Nevienas pasakė: „Juo Petrauskas eina senyn, juo jo balsas eina grožyn“. Užbai-gvai sudainavo „Gabijos“ vyrų kvartetą porą dainų.

Sugrįžus komp. M. Petrauskui iš koncertų maršruto „Gabi-ja“ visu smarkumu rengiasi prie didelio darbo, butent „Velnio Iš radėjo“, kuris bus pastatytas puikiausioj Bostono salėj — „Broadway Theatre“, pradžioj gegužio mėn. Užkviestas dai-nuoti Belzabubo rolėje J. Na-vasauskas.

SLA. 43 kuopos organizato-rius dirba išsijuosęs, nes jis tikisi sukurti visus ir gauti šim-tinę. Mat dzukiškas kraujas turi laimėti ir dzukelis Leksy prirašęs 11 narių jau mano, kad čia pat ir šimtinė. Jeigu visi lietuviai suprastų kiek jiems duoda Susivienijimas ir kiek jie gali gero padaryti sau ir savo šeimynai, apdraudami savo sveikatą ir gyvybę SLA., sykiu pagalbėtu Lekui laimėti Bostonui garbės vainiką, nes li-gi šiol Bostonas buvo atsilikęs nuo darbuotės SLA. reikalais. Šiandien visos kliutys pergale-tos ir mūsų valstijoje gali luosai kvėpuoti ir auklėtis seniausia Amerikos lietuvių organizacija, kuri yra tiek daug gero padari-usi mūsų tautai ir išėjusiai — Amerikos lietuviams. Ti-kiu, kad bostoniškiečiai susipras ir dėsis prie SLA. Kam mums, lietuviams, rašytis prie viso-kios rūšies kompanijų, kam tvirti visokias pašalines „drau-gijas, nes jau neužtenka kiek turime jų sutvėrę.

Pas mus užėjo tiek šalta žie-ma, kad negali nei automobi-liai važinėti. Bet ką jau ir be-kalbėti apie automobilius, jei net „Dar-ko“ Gudo sodės fon-tana sušalo, nes Gudas jau ne-pardavinėja „ice creamo“. Šal-tis visgi kenkia ir šv. Juozapo Sąjungos bizniui.

Kiek teko girdėti, tai vietos sandariečiai parvažiavo iš San-daros seimo gerame upe, bu-tent nauja Sandaros valdyba patenkinti.

Bostoniškiečiai didžiuojasi, kad A. Ivaškevičius pirmutinis pa-klajo milionaž markių Klaipėdos sukilėliams, užtai Bostono ang-lų laikraščiai įdėjo visos Ivaš-kevičiaus šeimynos paveikslus. Visgi gabus sandarietis ir daug gero padarė Klaipėdai ir Lietu-vai, už ką jį šv. Juozapo Gudas visai pegeria. Mat šitas špitol-ninkų Gudas pats buvo Lietuvo-jis, tai tiek gero padarė, kad Lietuvos orlaiviu palakstė ir iš-liepus naujom kelnėm apsimo-vė... ir, pagaliau, išrovęs Lietu-vo dilgėlių atvežė į Ameriką, „akydamas, buk tai yra Jė:aus aikelių darbas.

Bostone visos draugijos ru-

pinasi gelbėjimu Klaipėdos kra-što ir aukoja pinigus. Pirmu-tinė S. L. Šv. Kazimiero drau-gija paaukojo \$300, o ją pasekė Ukėšų draugija su \$100. Bet garsioji Vytauto draugija nie-ko nedavė, vienok pernai šiuo laiku ši draugija davė \$100 Ru-sijai. Gaila, kad D. L. K. Vy-tauto draugija turi puikų vardą, bet jos darbeliai tik gėdā lietu-viams daro. Lietuvių draugi-joms vertėtų apsisaugoti nuo tokių gaivalų, kurie skverbiasi į draugijas vien tuo tikslu, kad jas išnaudojus savos politikos tikslams ir jų išdus tuštinus su lietuvių reikalais ineko bendro neturinčių valstybių naudai.

Berželis.

PATERSON, N. J. Vietos lietuvių draugijų sąry-šis 10 d. vasario turėjo suren-gias koncertą ir šokius. Koncer-tinę dalį išpildė panelė Lesčins-kaitė iš Brooklyn, N. Y. ir „Sietyno“ choras iš Newark, N. J., vadovaujant pil. Arlaus-ku.

P-lė Lesčinskaitė tiesiog už-žavėjo patersoniečius savo ma-loniū balsu, tarsi lakštutė, su-dainuodama keletą gana jau paprastų dainelių.

Pilietis Arlauskas taipgi solo sudainavo keletą dainelių ir jo gestai dainuojant išsukė gana daug juoko publikoje. Bet kuo met dainavo apie Rusiją, Leni-ną ir Trockį — kaip tie „didvy-riai“ išliuosavo dalį pasculio, tai nudavė labai išdidų rimtu-mą. Jisai yra pusėtinai dai-nininkas.

Choras-gi dainavo vidutiniai, bet dainos veik visos buvo bol-ševikiško turinio.

Prasidėjus-gi šokiams, cho-ristai susisipetė svetainės kam-pe, be jokios armonijos daina-vo rusiškai bolševikiškas daine-lės. Beje, koncertą užbaigė su-dainuojant Rusijos bolševikų imną.

Mūsų publika negali sau su-prasti kodėlgi lietuviai choris-tai, mylinti dailą, taip prisigė-rę rusiškumo, vietoje lietuviš-tės? Bolševikai, minėtam po-kilyje, rinko aukas pagalbai Lietuvos bolševikams nuversti dabartinę arba ir busiančią Lietuvos valdžią.

Neseniai mūsų aplankė pilietė Šlezevičienė rinkdama aukas Lietuvos našlaičiams. Tik nesi-stebėkite, kad mūsų bolševikai agitavo publiką neduoti aukų tiems, kurie nori valgyt, bet auk-ti tiems, kurie griauja seną ir „budavoja“ naują.

J. Girminkas.

WILKES BARRE, PA. Jezuito sąžinė scenoje.

Sausio 27 dieną Pittstono te-atrališkas ratelis lošė penkių aktų tragediją „Jezuito sąži-nė“. Žmonij prisirinko apy-pilnė Concordia svetainė. Pat-sai lošimas išėjo gana gerai ir publika per visą vakarą buvo užinteresuota, ką liudijo nuola-tiniai aplodismentai. Protar-piais buvo dainelių, monologų ir deklamacijų. Užvis daugiaus-iai publika prijuokino monolo-gus „Kunigo Sapnas“. Jisai patiko net ir pačiom davatkom, kurių ant šio perstatymo nema-žai susirinko, netik iš mūsų miesto, bet buvo atvažiususių net ir iš Pittstono. Girdėjo-me, kad tenatinis kunigėlis tą teatrą sustabdė su policijos pa-galba, užtai daugelis žmonių žingėdavo, kas gi tenai butų blogo, kad kunigėliams nepatin-ka ir už ką-gi jie griebiasi to-kių priemonių stabdyti?

Bet kurie atsilankė, tie dižau-giasi, gi kurie tingėjo ateiti, dabar apgailėstauja pražiopso-ję progą pamatyti šį puikų veika-lą, nes pas mumi geresni persta-tymai nėra lengva surengti, nes progresyviškoji visuomenė ne-kaip draugingai sugyvena, iško daugiausiai turi progos pasinau-doti klerikalai.

Kopucino pusbrolia.

ZMONIU SVEIKATA

VĒŽIO PRIEŽASTYS.

Rašo Dr. S. Biežis.

Iš kur vėžys arba pikta-
sai navikas atsiranda yra
vienas didžiulių medicinos
mokslui klausimas, kuris ir
šiandien dar nėra patenki-
namai atsakytas. Praeity
šiuo klausimu buvo daug
dirbta ir šiuo laiku dar di-
desni tyrimai daromi, vie-
nok tikslas toli gražu nepa-
siektas. Tiesa, daug svar-
biųjų žinių surasta, daug nau-
jaujų pramokta, bet gal
tik ateities sistematis dar-
bas pajęgs šių dienų teori-
jas ant visados pakeisti ne
sulažomais faktais. Gi
šiuo tarpu esame priversti
vauduotis kritikuojamomis
teorijomis ir kartais net at-
skirų asmenų įsitikinimais,
kuriuose randame nemažai
spragu. Antrą vertus, dau-
geliuose atsitikimuose vėžio
atsiradimą turime gana lo-
gingų išaiškinimų.

Yra atkartotina patēmy-
ta, kad tulos kuno dalies už-
gavimas gali pradėti vėžio
augimą. Užgavimo smarku-
mas nedaro didelės reikš-
mės, nors prarečiais lengvas
užgavimas šiuo klausimu tu-
ri didesnės svarbos, negu
smarkus. Laikotarpis gana
įvairius: nuo dvejių, trijų
savaičių net iki kelių mėne-
sių laiko ima kol pirmieji
vėžio ženklai pasirodo. At-
kartotinas lengvas pažeidi-
mas arba nuolatinis trini-
mas pagamina dirvą tinkamą
vėžio augimui. Šitas
dažnai atsitinka su pypkių
rukotojais, nors pagal pyp-
kių skaitlių yra ypatingai
retas atsitikimas. Berukant
pypkes cibukas nuolatiai
trina lupas ir liežuvį. Ka-
dangi tose vietose kartas
nuo karto piktojo naviko at-
siradimas patējama, tai
sprendžiama, kad tas cibuk-
o trinimas, kuris yra visai
neatitinkamas, gali pagaminti
reikiamas aplinkybes vėžio
augimui. Sulig šito pypko-
rus tampa liuosnoriu kandi
datu apsigyti vėžiu. Tačiau
pats gyvenimas parodo, kad
daugytį tokį bendrą ir platų
išvedimą būtų skaudžiai
prasilenkiama su teisybe,
nes tik labai retas pypko-
rus suseraga vėžiu burnoje.
Taipgi bile erzintantis trini-
mas tiesias ilgą laiką gali
prieingti atitinkamą dirvą
vėžio augimui.

Skrandžio (skilvio) vėžys
dažnai pareina nuo netiku-
sio valgio arba gėrimo. La-
bai karštas maistas ir gėri-
mas, nuolatinis vartojimas
smarkiųjų prieskonių ir šiaip
jau bile kas suerzina skran-
džio gleivodę (mukuzą) ga-
mina tinkamą dirvą piktojo
naviko atsiradimui bei jo
augimui. Skrandžio opa
(ulcer), jei ilgai neišgydo-
ma, kartais degeneruoja į
vėžį. Žarnose, kuriose po-
nauja įvairūs kroniniai pa-
irimai, randasi daugiau ga-
limybės vėžiui apsiireikšti,
negu sveikose.

Labai daug moterų serga
vėžiu, kuris prasideda gum-
bo kakle, ypač kurios yra
gimdžiusios keletą vaikų.
Šito išaiškinimas labai leng-
vas. Mat begimdant gumbo-
kaklas dažnai perplūsta net
keliose vietose. Tie perpli-
šimai savaimi nesugija kaip
reikia, iš ko atsiranda kro-
ninė iritacija ir kroninis
įdegimas, kuris negydomas

pats per save niekad nepa-
gija. Šitokios aplinkybės
yra tinkamos vėžiui atsiras-
ti. Moterys turėtų iš ank-
sto apsižiūrėti šiais daly-
kais, kad laiku pašalinus
visas galimybes augti pikta-
jam navikui.

Kartais paprasti navikai,
guzai, persikeičia į pikta-
jį naviką, vėžį. Šitas ypatin-
gai teisinga su guzais ran-
damais gumbuose ir moterų
krutyse. Nors ši katastro-
fa nevisuomet apsiireiškia,
bet šiaip, ar taip ėmus bile
guzas kune ilgai laikyti nē-
ra saugu. Juo greičiau jis
pašalinamas, tuo geriau vi-
sais žvilgiais.

Blogai užgijusios žaiždos
su nelygiais randais kartais
pramatoma priežastis vėžio
ateity. Taipgi dar randasi
daugybė kitokių nutēmijū-
mų ir spėjimų, kurių visu-
čia nėra vietos išvardyti,
bet kurie taryčiaus akvyvai
rodo vėžio priežastis. Gi di-
delė daugumoj atsitikimų
vėžio priežastis visai nega-
lima rasti ir net teorijos su-
lipdyti nesiranda galimy-
bės.

PATARIMAI APSISAU- GOTI INFLUENZOS.

Šiuo laiku Amerikoje vėl
pradeda pasirodyti isfluen-
za, kuri jau porą sykių žmo-
nėms daug baimės ir nuosto-
lių yra pridariusi. Reikia
stengtis jos vengti, kas dau-
gumoj atsitikimų galima
kiekvienam padaryti pris-
laikant sekamų patarimų:

1. Miegamojo kambario
angą visados laikyk prada-
ta, kad užtektinai tyro oro
užretum kvėpuoti. Miegok
šiltai užsiklojęs ir stengkis
pakankamai išsimiegoti kas
naktį.
2. Neperšildyk gyvenamų
jų kambarių. Temperatura
neturi būti aukštesnė 70
laipsnių Fahrenheito termo-
metro. Dažnai juos pravė-
dink.
3. Visados kvėpuok per
nosį, ir kartas nuo karto
budamas lauke giliai plau-
čiuosna įtrauk tyro oro.
4. Einant laukan šiltai
apsirenk. Vengk kojų su-
drėgimo ir peršalimo.
5. Nevartok svaiginančių
gėrimų.
6. Pajutus pirmuosius in-
fluenzos ženklus tuojau rei-
kia atgulti lovon bent parai,
išgerk stiklą karšto lemons-
do ar lengvos arbatos, kojas
pašutyti karštu vandeniui
arba ir visas nusimauđyk.
Paliuosuok vidurius. Rei-
kia gulėti lovoj kol visai
pasveiksi.

Ligonis, sergas artričiu
rankose ir kojose, išgulėjo
lovoj keturis mėnesius. Kar-
tais jautėsi geriau, kartais
praščiau, bet laipsningai
vis ėjo silpnyn. Ilgai ieško-
ta ligos priežasties; paga-
lios nutraukta dantų roent-
genogramai, kurie parodė
biskį užsikrėtusią vietą šak-
ny vieno kruminio. Pirmi
kruminiai turėjo aukso ka-
krūnas, tai buvo manoma nau-
dinga išimti šituos dantis.
Laikė penkių savaičių po
ištraukimo ligonis jau įgalė-
jo vaikščioti, budamas liuo-
sas nuo skausmo ir sąnarių
sutinimo.

Kudikiui per pirmus ke-
lis mėnesius tinkamiausias
maistas yra motinos pienas.

Motinos turėtų tai gerai ži-
noti.

Rupinkis savo sveikata
kol sveikas esi taip, kaip
apsirupini kuru dar šal-
čiams neatėjus.



KAIP PRIRENGTI KUDIKIO MAISTO BONKUTĖ.

Prie švarumo kitas svarbiausias
dalykas yra teisingas nusaukavimas
ir tinkamas atmiestas. Kuomet
vartojama pasaldintas kondensuotas
pienas, jis turi būti atmiestuotas pi-
lant iš keno į šaukštą, ir žiurint,
kad pribėgtų pilnas, bet nepervirš.
Lengvai galima suprasti, kodėl ne-
reikia šaukštą kišti į keną, jei pa-
svarsytis kiek prie jo prilips pieno
visai nereikalingo. Pamokymai
kaip penėti sako imti tiek ir tiek
šaukštų į tiek ir tiek uncijų van-
dens; todėl reikia labai atdžiai at-
saikuoti kiekvieną šaukštuką konden-
suoto pieno kaip pamokymai rodo.
Atsaikaugęs reikalaujama kiekį yra
svarbu perplauti stiklą su virintu
vandeniui, kad išėmus prilipsių pi-
no dalį. Atidarytas kenas turi bu-
ti laikomas šaltoje vietoje ir kietai
pridengtas puodeliu ar stikline.
Vartojamas pienas turi turėti smeto-
nos varšą ir būti liuosas nuo sukre-
kėjimų.

Atsaikuok virintą vandenį (ne van-
denį, kuris verda, bet tokį, kuris bu-
vo pirmą atvirintas ir dabar vėsus)
mieroje. Ten pilk pieną tik žiurek,
kad pieno lygmalė būtų su saiku, o
ne per viršį. Išmaišyk viską gerai
iki išsileis. Iš miero pilk šitą mai-
šymą į sterilizuotą bonkute ir už-
dėk tuojau sterilizuotą čiulpiuką.
Sumaišyk tik tiek kiek reikalinga
vienam penėjimui.

Kaip pašildyti pieną iki
reikalaujamo laipsnio.

Kad pašildytis pieną, įdėk bonku-
tę į šilto vandens indą taip, kad van
duo padengtų pieno lygmalę bonko-
je. Kaitink indą, bet neduok van-
deniui užvirti. Kad patyrus šiltu-
mo laipsnį užlašink lašelį ant delno.
Jei jauti ramų šiltumą, tai atvėsink
pakisęs po bėgančią srove šalto van-
dens. Niekados nedėk čiulpiuko į sa-
vo burną, kad patyrus šilumos laips-
nį. Tai pavojingas bedas. Del tos
pačios priežasties neliesk pirštais
tos čiulpiuko dalies, kuri dedama į
kudikio burną.

Kaip kudikį laikyti penint bonkute.

Kuomet kudikis ima savo maistą
laikyti jį savo kaire ranka, bonkute
per visą laiką turi būti taip laikoma,
kad gurklis visados būtų pilnas pi-
no. Tas neduoda orui vėrtis pro
čiulpiuką. Duok kudikiui progą pa-
imti čiulpiuką gerai.

Kiek laiko kudikis turi
žįsti bonkute.

Penėjimas turi būti baigtas per 20
minutų. Jei kudikis ryja godžiai,
tai išmink čiulpiuką keletą sykių. Jei
jis mieguistas, tai palaišyk jį budin-
čiu iki pabaigos bonkute. Jei nežiu-
rint to, jis vistiek užmiega atimk
bonkute ir neduok jam nieko iki se-
kančio penėjimo.

Maistas, kurį teiki kudikiui, turi
nustatytą įtaką jo augimui. Mokslas
irodė, kad daugumoje pienas teikia
stiprybę ir gyvybę. Išvystyme au-
gančių kudikių ir stiprius ir sveikus
vyrus bei moteris duok jiems užtek-
tinai Eagle Pieno delto, kad Eagle
Pienas yra grynas maistas suteikiąs
visus maistingumo elementus reika-
lingus, idant kunas augtų.

Per 65 metus motinos penėjo sa-
vo kudikius su Borden's Eagle Pie-
nu. Jis pasirodė esąs puikus kuną
budavojantis maistas vaikams, kurie
nėra normališka sveiki. Gedytojai
jį rekomenduoja vaikams, kurie ne-
dapatėti ir be svorio.
Vaikai po visą šalį, tukstantiai ir
tukstantiai ju, skolingi savo vikrią
ir stiprią sveikatą Eagle Pieniui.
Nėra jokių abeonių apie Eagle Pie-
no grynumą arba pasekmes, kurias
tukstantiai atėvių motinų gavo iš
jo. Eagle Pienas yra labiau vartojia-
mas kudikių penėjimui, negu visi ki-
ti maistai kruvon sudėti. Nes tai
yra grynas pienas ir cukrus, pato-
gijoje formoje, lengvai suvirškomas
kudikiams.

JOHN S. LOPATTO
Attorney and Counselor-at-Law
S.L.A. Advokatas-Patarėjas,
308-9-10 Coal Exchange Bldg.
WILKES BARRE, PA.
Telephone 4256 Market

GEORGE MATULEWICH
ATTORNEY-AT-LAW
National State Bank Building,
810 BROAD STREET,
Newark, N. J. Room 810

SANDARA
GERIAUSIAS DARBO ŽMONIŲ SAVAITINIS LAIKRAŠTIS. LEIDŽIA A.L.T.S.
„Sandara“ talpina daugiausiai gyviausius ir svarbius po-
litinius straipsnius, gindama laisvos demokratijos idealą.
„Sandaroje“ telpa daugiausiai visokių apysakų, eilių, juokų
ir svarbiausių žinių iš viso pasaulio. „Sandara“ bendrabar-
biauja įvyniausi Amerikos ir Lietuvos lietuviai literatai ra-
šėjai. „Sandara“ išleidžia didelį Kalendorių 1923 metams,
kuriame telpa gyvas šaltinis visokių žinių bei informacijų.
Kaina 25c. „Sandara“ kainuoja: Amerikoje \$2.50 metams,
\$1.25 pusei metų. Lietuvoje: \$3.00 metams, \$1.50 pusei me-
tų. Vieną numerį pažiūrėjimui siunčiame dovanai.
SANDARA,
327 E Street, Boston 27, Mass.

SIUSKITE LIETUVON KNYGU
Lietuvos žmonės ir Lietuvos jauni-
mas nusiskundžia, kad neturi knygų. Mes
jų turime daugiau, negu suvartojame, tad
siųskite jas LIETUVON!
SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ
AMERIKOJE pataria savo nariams, kad
jie siųstų nors po vieną mūsų knygų sa-
vo draugams ir giminėms Lietuvoje. Pa-
siųsti galima paštu. Patartina siųsti šiuo
laiku sekančias knygas:
AISOPO PASAKOS, — didelė kny-
ga, su daugybe paveikslų, 364 puslapiai,
kaina \$1.25
AMERIKA, — ypatingai reikalinga
tiems, kas nori iš Lietuvos Amerikon atke-
liauti, 288 pusl., kaina \$1.00
ŽMOGAUS PAREIGOS, — svarbi
knyga auklėjimui tėvynės meilės ir tikro-
jo patriotizmo, 245 pusl., kaina \$1.00
Kas ims visas tris knygas, GAUS
VISAS TRIS UŽ \$3.00. Užsakymus
su pinigais siųskite Centrai šiuo adresu:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AM.,
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

T E M Y K I T E !
Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluo-
tas Veikalas Antgalviu
**Susivienijimo Lietuvių
Amerikoje**
ISTORIJA
Tai yra netik istorija didžiausios pa-
žangos mūsų fraternalės organizacijos,
bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių
istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai
aprašoma mūsų visuomeniški santykiai
išeiivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsi-
sakysite, tuo greičiau apsipatinsite su
Amerikos lietuvių istorija.
Kaina \$1.50
Drutame apdare \$2.00
Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės“ Ad-
ministraciją šiuo adresu:
“TEVYNĖS” ADM.,
307 W. 30-th ST., NEW YORK, N. Y.

AISOPO PASAKOS
Didelė knyga 360 puslapių, 110 pa-
veikslų, 301 pasakų. Tinkami pamo-
kinimai seniems, jauniems ir mažiems.
Popieros apdaruose tik\$1.25
„TEVYNĖS“ ADMINISTRACIJA
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

**SUSIVIENIJIMO
LIETUVIŲ
AMERIKOJE
KNYGYNE**
Galima Gauti Sekan-
čios KNYGOS:
Amerika—Informacijos apie Ameriką ir tt. 1.00
Aprauda ir Pašalpa — pusl. 32 10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija) 20c.
Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl. 10c.
Kas iš Kur Pareina? 20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai .. 20c.
Kelionė į Sidlavą — pusl. 48 15c.
Konradas Velenrodas — pusl. 24 15c
Kražių Skerdynės ir Jos Pasekmės 15c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos
Karės Metu pusl. 102 35c
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 .. 40c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48 20c.
Nuo Degtinės — pusl. 19 10c.
Petras Žemaitis — pusl. 69 20c.
Perspėjimas apie šventą Tikėjimą—pusl. 63 10c.
Ruožai iš S.L.A. Istorijos — pusl. 35 10c.
S.L.A. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo
apdarais 2.00
Susiprato — 64 pusl. 20c.
Viršminėtas knygeles S.L.A. nariai gauna
už pusę kainos.
SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ
PILNĄ KAINĄ:
Graži Mageliona — Melodrama 4-rių aktų 50c.
Pavoktas Kudikis — Tragedija trijuose
aktuose 40c.
Kunigas Macochas — 4-rių aktų tragedija 35c.
Aisopo Pasakos — pusl. 364 \$1.25
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje—pusl. 258 1.00
Paskaitos iš Bijologijos ir Bakterijologijos
—pusl. 172 50c.
Svetimoj Padangėj Pasaulio Verpetuose
Eilės, Dainos ir Prietikiiai — pusl. 200.
Parašė A. J. Jokubaitis 2.00
Žmogaus Pareigos — pusl. 245 1.00
**LITHUANIAN ALLIANCE
OF AMERICA**
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

Lietuvos Nepriklausomybės Šventės Apvaikščiavimas Nusisekė.

Vasario 17 d. vakare, kun. Petkaus parapijos salėje, Brooklyn, įvyko vietos lietuvių bendrai rengtas vakarėlis paminėjimui Lietuvos Nepriklausomybės penkių metų šventės. Vakarelis nusisekė labai puikiai visais atžvilgiais, kurio programą susidėjo iš prakalbų ir dainų. Muzikalę programą dalį išpildė Lietuvos Operos artistai: P. Oleka, J. Byra ir M. Leškevičius. Kalbėjo: S. E. Vitaitis, J. O. Širvydas ir L. Šimutis; pastarasis ir vakarą vedė. Prakalbos pavyko gerai, ką liudija susirinkusių gausios aukos, nors kalbėtojas prisėjo labai trumpai kalbėti — vos po 20 minučių. Muzikalę programą dalis išpildyta kaip geriau negalima, nes užtenka jau tas faktas paminėti, kad ją pildė aukščiausi menininkai.

Ant galo parinkta aukų Lietuvos užimtųjų kraštų atvadimui, kurių surinkta apie 216 dol. Taipgi išnešta atatinamos rezoliucijos ir muzikale programa dalimi užbaigtas vakaras.

Abelnai imant vakaras darė malonaus ir jaukaus įspūdžio protarpiais pasiekdamas didžiausio entuziazmo, kuomet pasirodydavo scenoje Lietuvos operos artistai. Vienok progos tenka pripažinti, kad Brooklynio lietuvių yra dideli apsilaidėliai! Tokiu svarbiu Lietuvai momentu ir tokia svarbi šventė rengiama, su tokiais puikumu programu ir tai nepriširinka pilna svetainė žmonių, kurioje telpa apie 400 publikos. O juk įžanga buvo visai nedidelė. Ką tai veikia ir kuomi užsiima Brooklynio lietuvių, jei negali ateiti į svetainę net tokiu begalo svarbiu reikalu?

Reporteris.

Influenza Siaučia.

Pereitą savaitę New York'e influenza kėlė nepasiekė epidemijos laipsnio. Jau buvo susirgimų į dieną net po 661 influenza ir ligi 152 plaučių uždegimų. Mirusiųjų tą pačią dieną buvo nuo infliuzos 30 ir nuo plaučių uždegimo 57. Mirimai žymiai padidėjo. Serga infliuzą nemaža aukštųjų miestų valdininkų ir šiaip žymių žmonių.

Gaisrė žuvo 25 Sumišliai. Pereito sekmadienio ankstyryte kilo didelis gaisras New York'o valstijos pamišėlių institucijoje ant Ward's salos, New York'e, ir šiame gaisre žuvo — sudegė 22 visiškai iš proto išėjusių ligonių ir 3 prižiūrėtojai. Šioje institucijoje yra 1,800 pamišėlių, tačiau visi kiti išgelbėti.

Jono Perkuno Laiškas. A. C. W. of A. Liet. 45 skr., Brooklyn, N. Y. Brangus Bureli:—

Jūs vėl teikiatės pakilti puolusį — sugelbėti mane, ir ne vien daug reikiantį šimtą dolerių padovanojote, bet net ir kambario klausime gavai prieglobtį man. O, geradėjai! Jūs dėl manęs — tai tas Samaritanas, kuris šimtmečius yra perstatomas svetui kaip pavyzdys žmogumylystės — žmogumylystės, kuri ir šiandien dar ta, kaip teisybė. Kuomet nelaimės vilnių blaškomas, esu beveik visai be pagalbos; kuomet net ir tie, su kuriais pirmiausia brangiais draugais vadinomės, dabar — išskyrant tik keletą — jau nebeatmena manęs, ir kuomet rytoj apsišėšia visą juomesniu, žodžiai ištikro yra perbedni, idant išreikšti ramiančią įtekmę Jūsų malonės. Branginu, žmogumyli — Bureli, branginu sąjaušmą kuoauščiausiai, ir kiekvienam ir visiems

nuosirdžiai lenkiusi dėka už dovaną. Jei kas pereitą pavasarį būtų sakęs, kad dar žiemos sulauksiu ir ilgiau prateksiu, gal nebūčiau manęs vertu nusišypsoti — po gaisro name ir, pasakui, kilančių karščių taip būvau nusigyvenęs. Ir tiesa, likimas sunkus, jau sunkus. Parklumpu tankiai, o kartais per valandas stengiuosi, prakaitu, kol atsikeliu arba kas prikelia. Bet vis dar tarp varguolių. Ir vis po seno — „sveikas“, „gražiai“ išrodau, nieko neskauda, kada užsigayę, lengvai sugijau. Bet, del sukietėjimo nugaros, narių ir strėnų vielos, kojų jau visai nepakeliu ir silpstančiomis rankomis net nusiprausti, apsirėdyti ne visuomet bepajėgiu. Ypatiška priegloba jau vėrkintai reikalinga. Bet vietos su priegloba tai baisiai brangios, tai ligoniais ir aplikantais užverstos. Žadama tačiau prieglobti mane į prieglobdos namus (The Home for Incubables). Bet, sakoma, mėnesiai gali praslinkti, kol vakancija tiks. Bėda. Bet tikiuosi. Ir taip užsilieku.

Rodosi, tuli mano „draugai“ — „mokytojai“ jus — jau labai bodisi manimi — žodžiu, ig noravimu, lengvai išpildomu prašymu, tai kurčių ir nebojimu geidžia, idant nusižudytų. Bet... lai veidmainiai sau geidžia — nors ir spēka dvidešimties arklų. Kol galima, ačiu Jus ir kitų varguolių pašalpai, aš menu gyventi.

Su nuosirda dėka ir linkėjimais,—

J. Perkunas.
243 East 14-th St.,
New York, N. Y.

SLA. 126 kuopos Susirinkimas.
SLA. 123 kuopos Susirinkimas įvyks 2 d. kovo, 8 val. vakare, SLA. raštinėje, 307 W. 30-th St. Malonėkite visi nariai atsilankyti ir atsivesti bent po vieną naują narį.
P. L. Ambrozaitė — sek.

Lietuvos Kraštų Vaduotės Komiteto Susirinkimas.
Antras Lietuvos Kraštų Vaduotės Komiteto susirinkimas įvyko vasario 14 d. vakare, „Vienybės“ Name. Dalyvavo atstovai šių trijų organizacijų: Lietuvių Pliečių Sąjungos, Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros ir Lietuvių Moterų Globos Komiteto, taipgi keleto vietos lietuvių draugijų ir redakcijų atstovai. Dalyvavo šie nuskirtieji J. K. V. Komitetą: A. Mikalauskas, J. O. Širvydas, J. Beržietis, S. Vitaitis, J. Mikolajienė, J. Ambraziejus, T. Sušinskas, J. Karpus ir P. Miškolainis.
Nutarimai padaryti sekanti:
1. Pakol nesudarys bendras visų lietuvių komitetas, L. K. V. Komitetą skaityti laikinuoju.
2. Išrinkta laikinai Komiteto išpildomoji valdyba iš šių: A. Mikalauskas, pirmininku; T. Sušinskas, vice-pirmininku; J. O. Širvydas, sekretorium; J. Beržietis, išdinininku; J. Mikolajienė ir J. Karpus, išdo globėjais.
3. Aukos, kurios laikinai jeis per redakcijas ir kitais keliais, kuogreičiausiai pasiųsti Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetui (arba, jei bus reikalas — į Kauną).
4. Dalyvauti taip vadinamojo „direktoriatu“ šaukiamoje konferencijoje kovo 11 d. ir bandyti Lietuvos Kraštų Vaduotės darbus subendrinti, jei bus galima ir jei Brooklyn visuomenė tą parems.
5. Prižiūrėti, idant surinktos aukos nebūtų išnaudojamos partijų reikalams, kaip ikišiolei kad buvo padaryta su aukomis rinktomis kun. Laukaičio Vilniaus vadavimui, o išdalintos klerikalinėm įstaigom.

6. Sekantis L. K. V. Komiteto 4r draugijų atstovų susirinkimas laikyti kovo 8 d. vakare, „Vienybės“ name.
Pirm. A. Mikalauskas, Sekr. J. O. Širvydas.



Geriausios CIGARETOS

Paišejojimai
Paišešku pusininko ant farmos, arba sutiksiu parandavot ar parduoti. Pats esu paliejęs sveikatos ir delto negaliu daugiau dirbti. Platesnių informacijų atsišaukite šiuo antrašu:
V. DEIMANTAS,
R. 1, Hart, Mich.

PAIN-EXPELLERIS JUMS PAGELBES!
Kuomet šaukiatės PAIN-Expellerio pagalbos, Skaumas greitai apgailina ir nesmaguama — pranyksta. Su pirmu žnypteliu reumatisko skausmo, nervus kratan šiosneuralgijos, kankinančio ir fiesiančio ir kruva strėnų dieglio, tuojau nusipirktie šio galinigo ir patikintino forminio linimento ir juos išrinkite skaudamas vietas. Tikras PAIN Expelleris turi musų INKARO vaisto ženkli. Visi kiti yra pamegdžiavimai. Kaina 35c. ir 70c. aptiekose arba iš
F. AD. RICHTER & CO.,
104-114 South 4th St., Brooklyn, N. Y.

CUNARD
LIETUVON PER 10 DIENU Vienintėlis vandenių kelias Lietuvon per Southamptoną ant Milžinų laivų.
AQUITANIA MAURETANIA BERENGARIA
Aplėdžia New York'ą kas Utarninką. Greitas ir šėdėdmas Southamptono Lietuvių ypatiška lydėti.
I PILIAVA (ara kl. \$150.00) (šėia kl. 106.50) Karės takasai atskirai.
Keliauninkai iš Lietuvos, sėda ant laivo Piliavoj važiuojant į Southamptoną ir ten sėda ant Milžinų laivų. Savaitinė naujiena. Greičiausiai laivai pasulyje. Informacijos apie kainas ir reikalingus dokumentus del iškalno apmokamų keliauninkų galite gauti nuo bile agento. Pareikalaukite. Yra vienas jūsų mieste arba apieinkė. Cunard Line, 25 Broadway, New York.

Svedijos Amerikos Linija I LIETUVĄ
Greitas pasaziarinis kelias nuo NEW YORKO iki LIEPJOJUS per Gothenburgą, Svediją. Pasaziariai bus transferuoti ant jurių tiesiai i Liepjoj.
S. S. DROTNINGHOLM Kovo 10, Balandžio 14
S. S. STOCKHOLM Kovo 31, Gegužės 5
Trečios klisos kainos:
I HAMBURGĄ \$103.50
I DANZIGĄ ir PILIAVĄ \$106.50
I LIEPJOJĄ ir MEMEL \$107.00
Su damokėjimu \$5.00 karės takas.
Trečios klisos pasaziariai turi kambarius tikais su 2-4 lovokėm. Nereikia Svedijos pasporto vizos. Kreipkitės prie vietinių agentų ar Swedish American Line, 21-24 State Street, New York City.

REIKALAVIMAI
Reikalingi darbininkai. Atsišaukti galima kasdien nuo 7 a. m. iki 6 p. m.
ARBuckle BROTHERS, Foot Pearl St., Brooklyn, N. Y.

TUOJAUS ATSIŠAUKITE.
Mes turime keletą dešėkų likusių „Gydytojų“ numerių už 1922 metus.
Sudėjus kruvon pasidaro nemaža „Sveikatos Knyga“. Kas norėtų pasiūti „Gydytojų“ komplektą Lietuon, tai pasiūsinė papiginta kaina — už \$1.00. visą komplektą 1922 metų.
Kas prišius \$2.50c, tai pasiūsinė Lietuon visą komp letą 1922 metų ir siuntinšimė „Gydytoja“ per visus 1923 metus.
Tuojaus atsišaukite: „GYDYTOJAS“, 3310 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

NAUJAUSIA LABIAUSIAI PAGERINTA MUZIKOS ŠVEICARIJOS DEŽUTĖ TIKRAI IMPOR TUOTA.
Tikroji kaina — \$25.00. Specialė kaina — tikiai \$11.95.
12 Nesudaužomų Plieno Rekordų Dykai: Tikiai Laikė Šio Mėnesio. Tamsta nusistebėsi ir busi sužavėtas, išgirdęs stebėtina muzika iš tos naujai pagerintos Muzikos Dežutės. Tik k importuotos iš Sveicarijos. Tai yra įstabus Muzikos Instrumentas del jo labai virtos konstrukcijos ir melodingo tyro tono. Jis griežia kai gramofonas, tik dailiau ir maloniau. Jo plieno rekordai yra labai tvirti ir nesudaužomi. Tai yra labai aukštos rūšies Muzikos Instrumentas, griežias vien užskamuoju motoreliu. Jis griežia stebėtinas melodijas, pagamintas garsiausių artistų ir orkestrų.
Padarytas iš geriausios medžiagos su didžiausia dome ir akuratu. Ačiu labai tvirtiems rekordams, pats instrumentas bus geras per visą amžiu. Dėžė yra padaryta iš geriausio ligai išlaikyto medžio ir yra dailiai išdabinta. Labai graži ir paranki.
12 Plieno Rekordų Duodama Ši Mėnesį Visai Dykai Su Kiekviena Muzikos Dežute.
Pasinaudok iš to neparasto pasiūymo, — siusk savo užsakyma šiandien ir gauk 12 rekordų dykai. Atsiusk mums \$1.00 depozito ir likusius pinigų \$10.95 užmokėsi, kaip Muzikos Dežutė ir 12 rekordų bus tamstai pristatyta. Garantuojame visišką pasitenkinimą, arba grąžiname pinigus. Rašyk šiandien pat.
UNION SALES COMPANY, 15 S. Desplains St., Dept. 30, CHICAGO, ILL.

LAIVAKORTĖS I Lietuvą ir iš Lietuvos.
PINIGAI I Lietuvą ir visur.
APDRAUDŽIU (Inšurinu) visokius daiktus.
PASPORTAI ir kitoki dokumentai.
Dykai duodu patarimus. Adresuokite:
A. S. TREČIOKAS,
195 Adams Street, Newark, N. J.
Tel: Market 4867

Nuga-Tone
PADA RA TIRŠTA, RAUDONĄ KRAUJĄ, STIPRUS, NUOLATINIUS NERVUS, TVIRTUS VYRUS IR MOTERES.
Turedamas sunaikinta Sveikata ir Spėkas; turedamas neiškia mintė ir nusilpnėta kūn; pasibodis imant vaistus del padidinama veiklumo ir vaistus svaiginančias, bandyk Nuga-Tone ir peršikite laiku greitai laiku jausitės visai nauju žmogiu! Devynis iš dešimties visus žmogus ligu, tokiu kaip blogas apėttas, neigromulvimas vidurių, gazi ir šėpūtimai, užkietėdmas skėles, tulkinis, anemija, kankinimai reumatizmo, skausmai galvos, neuralgija, etokas energijos, nusilpnėjimas nervu ir neuralgijos mieguoti, pėgina nuo stoka nervu puljėros, skėtas vandenuoto krauju ir neužkėtinis cirkuliacijos krauju.
Kėina dalia kūno ir kėina jo veikime remias ant nervu puljėros, kurios didinasi užkėta geram stoviję pilvą, jaknas, inkėtus ir grobus, širdes plėkimo, krauju cirkuliacijom. Nuga-Tone yra labai priėjamas gydymas nuo nusilpnėta nervu ir abeio sunaikinimo kūno. Kodėl? Todėl kad jie yra sutaisyti iš atėtonia brangiu, sveikata duodančiu sudėdima vaistu, rekomenduoti ir nurodytu per garsiausius Gydytojus. Yra jie ypatinai mastinai i Gėtė ir Forstora-maistus del Krauju ir Nervu.
Nuga-Tone pridūoda gyvybę jakoms, pastiprin grobus tois, Joe je tūtinias reguliškai. Atgavin inkėtus, šėvara laukai nuodinties atėatas. Nėra daugias gau ir supūtimu, nėra emirėdėdimo kvo po ar apėttos liekavoi Nuga-Tone duos jums stebuklingas gėdėio gėdėio. Gėra gruomulvima, tvirtus nervus ir kėta pastiprinta miega. Nuga-Tone sustipria krauju ir pagerina cirkuliacijom jo, pridūos raudonumo veidui ir šėvoni skėmą i Nuga-Tone pada ra tvirtus, rėstus vyrus ir sveikėnes ir pulkėnes moteres. Nuga-Tone netaipin savj joku mēdėdam ar daroma paprotė vaistu. Sūdėti jie yra parėniamis pūnėti. Yra apėttiki calcium, pirmos akoni ir vartoti gėdėmas kė joku sėparanukom. Bandyk juos. Rekomenduoti visiems sava pretelėms.
NUGA ABSOLUTIŠKA GVARANCIJA: Prėk Nuga-Tone yra vienas (\$1.00) doleris už butelė. Kėina butelė taipina devynis dešimtis (90) piliulu, arba vieno mėnesi gydymu. Galitė pirkti sėdes butelė, arba šėis mėnesius gydymu už penkis (\$5.00) dolerius. Imk Nuga-Tone per dvidešimt (20) dienas ir jeigu ne busi užgėndėtas pasėkmj, sugrėdink butelė ir pilus, o mes uam sugrėdime jusu pinigų. Nėgėte paprūdijti viena centa. Mes imame rizika. Nuga-Tone yra pardavinėjamas visose aptiekose tokiu pačiu šėvoni gėdėmas ir ta pačia garantija.
PRISIUSK SAVĄ PASTELIIVAMU ANT TUO KUPONA.
National Laboratory, L. 26— 1018 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.
Gėrbiamieji! Iėdėti šėonais \$..... ir mēdėtu pristūsti man..... butelk Nuga-Tone.
Vardas ir pavardė.....
Gatvė ir numeris.....
Tūstas.....
Valstija.....

LIETUVA
Išpirkite laivakortes savo giminėms.
WHITE STAR LINE
Iš New Yorko į Cherbourgą ir Southamptoną:
Majestic kovo 10, kovo 31, balan. 21 (Didžiausias laivas pasaulyje)
Olympic bal. 7, bal. 28, geguž. 19
Homeric bal. 14, geguž. 5, geguž. 21
Greitas susisiekimas su Baltijos uostais.
AMERICAN LINE
Iš New Yorko į Plymouth, Cherbourgą ir Hamburgą:
Minnekahda (3-čia klasa) kovo 1
*Manchuria (4-čia klasa) kovo 15
*Mongolia (4-čia klasa) kovo 29
*Naujos kajutos trečioji klasa. Susisiekimas su Baltijos uostais.
RED STAR LINE
Iš New Yorko į Plymouth, Cherbourgą ir Antverpą:
Lapland vasario 24
Finland kovo 10
Zeeland kovo 22
Lapland kovo 27
Belgenland balandžio 18
Iš New Yorko į Hamburgą ir Danzigą:
Gothard (3-čia klasa) kovo 28
Geras maistas. Uždaviti kambariai. Dideli pasidėdėdimo kambariai. Del informacijų kreipkitės prie vietinių agentų arba
PASSENGER DEPARTMENT.
No. 1 Broadway, New York, N. Y.

NEW YORK HAMBURG
UNITED AMERICAN LINES
JOINT SERVICE WITH HAMBURG AMERICAN LINE
Trumpiausias susisiekimas su visoms dalims LIETUVOS
Savaitiniai išlaukimai nuo Pier 86, North River, 46-th St., New York, 12 val. diena.
Kajutos su 2, 4 ir 6 lovom ant visu laivų. Dideli valgyvimo kambariai, salona ir pasivaikščiavimo dėiniai skėrimai y klasai. Ant laivų „Mount Clay“, „Hansa“, „Bayer“, „Mount Carroll“ ir „Thuringia“ yra speciališku katutu.
Nauji triu šriubu laivai „Resolute“, „Reliance“ ir „Albert Ballin“ patarnauia 1-mos, 2-ros ir 3-ėios kl. pasaziariams. United American Lines, 39 Broadway, New York arba autorizuotu agentu.

Paskėme po 20 dienu arba grāziname jums pinigus.
Pasėkme po 20 dienu arba grāziname jums pinigus.

Nuga-Tone
PADA RA TIRŠTA, RAUDONĄ KRAUJĄ, STIPRUS, NUOLATINIUS NERVUS, TVIRTUS VYRUS IR MOTERES.
Turedamas sunaikinta Sveikata ir Spėkas; turedamas neiškia mintė ir nusilpnėta kūn; pasibodis imant vaistus del padidinama veiklumo ir vaistus svaiginančias, bandyk Nuga-Tone ir peršikite laiku greitai laiku jausitės visai nauju žmogiu! Devynis iš dešimties visus žmogus ligu, tokiu kaip blogas apėttas, neigromulvimas vidurių, gazi ir šėpūtimai, užkietėdmas skėles, tulkinis, anemija, kankinimai reumatizmo, skausmai galvos, neuralgija, etokas energijos, nusilpnėjimas nervu ir neuralgijos mieguoti, pėgina nuo stoka nervu puljėros, skėtas vandenuoto krauju ir neužkėtinis cirkuliacijos krauju.
Kėina dalia kūno ir kėina jo veikime remias ant nervu puljėros, kurios didinasi užkėta geram stoviję pilvą, jaknas, inkėtus ir grobus, širdes plėkimo, krauju cirkuliacijom. Nuga-Tone yra labai priėjamas gydymas nuo nusilpnėta nervu ir abeio sunaikinimo kūno. Kodėl? Todėl kad jie yra sutaisyti iš atėtonia brangiu, sveikata duodančiu sudėdima vaistu, rekomenduoti ir nurodytu per garsiausius Gydytojus. Yra jie ypatinai mastinai i Gėtė ir Forstora-maistus del Krauju ir Nervu.
Nuga-Tone pridūoda gyvybę jakoms, pastiprin grobus tois, Joe je tūtinias reguliškai. Atgavin inkėtus, šėvara laukai nuodinties atėatas. Nėra daugias gau ir supūtimu, nėra emirėdėdimo kvo po ar apėttos liekavoi Nuga-Tone duos jums stebuklingas gėdėio gėdėio. Gėra gruomulvima, tvirtus nervus ir kėta pastiprinta miega. Nuga-Tone sustipria krauju ir pagerina cirkuliacijom jo, pridūos raudonumo veidui ir šėvoni skėmą i Nuga-Tone pada ra tvirtus, rėstus vyrus ir sveikėnes ir pulkėnes moteres. Nuga-Tone netaipin savj joku mēdėdam ar daroma paprotė vaistu. Sūdėti jie yra parėniamis pūnėti. Yra apėttiki calcium, pirmos akoni ir vartoti gėdėmas kė joku sėparanukom. Bandyk juos. Rekomenduoti visiems sava pretelėms.
NUGA ABSOLUTIŠKA GVARANCIJA: Prėk Nuga-Tone yra vienas (\$1.00) doleris už butelė. Kėina butelė taipina devynis dešimtis (90) piliulu, arba vieno mėnesi gydymu. Galitė pirkti sėdes butelė, arba šėis mėnesius gydymu už penkis (\$5.00) dolerius. Imk Nuga-Tone per dvidešimt (20) dienas ir jeigu ne busi užgėndėtas pasėkmj, sugrėdink butelė ir pilus, o mes uam sugrėdime jusu pinigų. Nėgėte paprūdijti viena centa. Mes imame rizika. Nuga-Tone yra pardavinėjamas visose aptiekose tokiu pačiu šėvoni gėdėmas ir ta pačia garantija.
PRISIUSK SAVĄ PASTELIIVAMU ANT TUO KUPONA.
National Laboratory, L. 26— 1018 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.
Gėrbiamieji! Iėdėti šėonais \$..... ir mēdėtu pristūsti man..... butelk Nuga-Tone.
Vardas ir pavardė.....
Gatvė ir numeris.....
Tūstas.....
Valstija.....

PINIGUS suinčiame Lietuon pagius greitai ir saugiai!
Partraukiame gimines iš Lietuvos
LAIVAKORTES parduodame ant visų linijų viskū kelionei parupiname
LITHUANIAN TRAVEL BUREAU (International)
136 East 42nd Street, New York, N. Y. Travel Bureau

Issirašykite 1923 Metams TRIMITA
„TRIMITAS“ yra nepartinis savaitinis laikraštis. Saulių Sąjungos leidžiamas. Jame gvildinami visu tikru Lietuvos pliečių bendrieji reikalai ir klausimai. Iš plačios savaitės įvykių apžvalgos „Trimitė“ skaitytojas, kitu laikraščiu neskaitydamas, gali pakankamai apsiąžinti su Lietuvos gyvenimo ir pasaulinės politikos svarbiais įvykiais. „Trimitas“ drasiai kovoja prieš visokius Lietuvos išgamas, išnaudotojus ir nepriklausomybės priešus.
„TRIMITA“ dedama šiaip gražių apysakėlių, istorinių įvykių ir išymijų žmonių gyvenimo aprašymu, straipsniu, eilu, retų atsitikimų ir mokslinių išradimų paminėjimu, plačiai rašoma apie sportą ir tt.
„TRIMITAS“ rašomas lengva ir mažamoksliams lengvai suprantama kalba. Ypač jaunuomenei „Trimitas“ stengias buti tikru draugu ir patarėju jos organizaciniam, Tėvynės gynime, visuomeniniam ir kultūriniam darbe.
„TRIMITAS“ eina kas savaitė 32 puslapiu knvėlėmis. Jo kaina Lietuvoje — metams 7 lit. 50 centų; pusmečiui 4 litai; trims mėnesiams 2 lit. 25 cent., atskiras numeris 20 cent. Amerikoje: metams 1 dol. 50 cent., pusmečiui 80 cent. Atskiras numeris 5 cent.
Amerikos Lietuviai! Užsakykit „Trimita“ sau Amerikoje ir savo giminėms bei pažįstamiems Lietuvoje Amerikoje „Trimita“ galima užsisakyti: 1) per L. Saulių Atstova. Adr. A. Žemaitis, 3251 So. Halsted St., Chicago, Ill. 2) per Pr. Norvda, 38 Park Row (Room 816) New York City. 3) L. Saulių Rėmėju Burių Valdybose ten kur jos yra susidare.
„TRIMITO“ Redakcijos ir Administracijos adresas Kaunas, Laisvės Alėja Nr. 26.

PINIGAI
Persiunčiame pinigus į Lietuvą ir visas dalis svieto, saugiai ir greitai.
LAIVAKORTES
Parduodame laivakortes ant visų linijų. Padarome pasportus. Patinkame keleivius ant visų New York'o stočių. Prieingame viskū, kas kelionėje yra reikalinga. Visuose reikaluose kreipkitės pas:
AMBRAZIEJUS & DANIELIUS,
168 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel Greenpoint 5975. (SLA. nariai).

SIUSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON
To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai
NAUJIENOS
1739 S. Halsted St. Chicago Ill.

LIETUVOS TRISPALVĖ VĒLIAVA
Kiekviename name privalo buti Lietuvos Vėliava, o ypač laike Vasario 16, šiais metais, nes tą dieną sukanka jubilėjus 5 metų nuo atgavimo Lietuvai nepriklausomybės. Reikalaukite Vėliavų:
„VIENYBĖS“ BENDROVĖJE.
Lietuvos Vėliavų Turime Ketveriopų.
Vilnė, 6 pėdų dydžio \$6.00
Gražaus audeklo, 6 pėdų dydžio \$1.75
Mažos su kotėliais, 8 colių dydžio po 25c.
5 ir pusės colių dydžio su kotukais po 15c.
Taigi paskubėkite su užsakymais. Siūsdami užsakymus prisiuskite drauge ir pinigų, tas pagreitins gavimą vėliavos.
Perkupėdams duodame didelį nuosimtį ir apmokam persiuntimo lėšas. Pasinaudokite progą, o tą padarysite paskubėdami su užsakymais. Adresuokite:
„VIENYBĖ“
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.